

પ્રાસ્તાવિક

આ અગાઉ આ બુકની સત્તર આવૃત્તિ પ્રગટ થયેલ છે. સત્તરમી આવૃત્તિની દશ હજાર નકલો ખજાસ થવાથી આ અઠારમી આવૃત્તિની દશ હજાર નકલો પાંડિત રતિલાલ ચીમનલાલ દોશી પાસે સંશોધન કરાવી છપાવવામાં આવી છે.

શુદ્ધિ ઉપર પુરતું લક્ષ આપવામાં આનું છે. દૃષ્ટિદોષ અગર પ્રેસદોષથી કોઈ અશુદ્ધિઓ રહી જવા પામી હોય તેની ક્ષમા યાચીએ છીએ કોઈ મહત્ત્વની ભૂલ જણાય તો અમને જણાવવા વિનંતિ છે. જેથી હવે પછીની આવૃત્તિમાં સુધારો થઈ શકે.

લિ.

સંવત ૨૦૩૨ } વકીલ ચીમનલાલ અમૃતલાલ શાહ
આવૃત્તિ મુદ્ર ૧૫ } શ્રી બાબુલાલ જેશીંગલાલ મહેતા
ઓ. સેક્રેટરીઓ,

શ્રીમદ્ યશોવિજયજી જૈન સંસ્કૃત પાઠશાળા
અને

શ્રી જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ-મહેમાણા

પ્ર

પ્રાપ્તિ-સ્થાન

શ્રી જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ
જેનન રોડ
મહેમાણા
(કિર્તી-મુસ્તાન)

શ્રી જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ
બાબુ બી.ગોગ
પાલીનાબા
(મોગાજી)

અનુક્રમણિકા

-૦-

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
પંચપરમેષ્ઠિ નમસ્કાર	૧	સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું	૨૬
પચિંદિઅ	૨	વેયાવચ્ચગરાણું	૨૬
અમાસમણુ	૩	ભગવાનાદિ વંદન	૨૭
સુશુરુમુખશાતાપૃચ્છા	૩	દેવસિઅપડિં ઠાઉં	૨૮
ધરિયાવહિયં	૩	ધરિયામિ ઠામિ	૨૮
તરસ ઉત્તરી	૫	અતિચારની આઠ ગાથા	૨૯
અન્નતથ ઊસસિએણું	૫	સુશુરુ વાંદણું	૩૨
લોગરસ	૬	દેવસિઅં આલોઉં	૩૩
કરેમિભંતે	૯	સાત લાખ	૩૪
સામાધિય વચનુત્તો	૯	અદાર પાપસ્થાનક	૩૫
જગચિંતાં ચૈત્યવંદન	૧૧	સંવચ્ચવિ	૩૬
જંકિંચિ	૧૩	ધરિયામિ પડિછમિઉં	૩૭
નમુત્થુણું	૧૪	વંદિત્તુ સૂત્ર	૩૭
ભવંતિ ચેઈઆઈ	૧૬	અખ્ખુદ્રિઠંઓ	૫૦
ભવંત કેવિ સાહુ	૧૬	આયરિય ઉવજ્જાઓ	૫૧
નમોડહંત્	૧૭	નમોડસ્તુ વર્ધમાનાય	૫૨
ઉપસર્ગાહર-સ્તોત્ર	૧૭	નિશાલ્લોચન	૫૩
જય વીયરાય	૧૯	શ્રુતદેવતાની સ્તુતિ	૫૪
અરિહંત ચેઈઆણું	૨૦	ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ	૫૪
હલ્લાણુકંદં સ્તુતિ	૨૧	કમલદલ-સ્તુતિ	૫૫
સંસારદાષા સ્તુતિ	૨૨	ભુવનદેવતાની સ્તુતિ	૫૫
પુદ્ગલરવરદીવડૂઠે	૨૪	ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ	૫૬

વિષય	પૃષ્ઠ
અરૂઢાઈજોસુ	૫૬
વરકનક	૫૭
લઘુશાંતિસ્તવ	૫૭
ચઉક્તસાય	૬૨
ભરહેસરની સજ્જાય	૬૩
મન્નહ જિણાણની સં	૬૬
સકલ તીર્થવંદના	૬૮
પોસહનું પરચક્રખાણુ	૭૨
પોસહ પારતાં ગાથા	૭૩
સકલ-કુશલ-વડલી	૭૪
સીમંધર જિન ચૈત્યવંદન	૭૪
સીમંધરજિન સ્તવન	૭૪
સીમંધરજિન થોય	૭૫
સિદ્ધાયલજીનું ચૈત્યવંદન	૭૬
સિદ્ધાયલજીનું સ્તવન	૭૬
સિદ્ધાયલજીની થોયો	૭૭
વિધિ—	
ગુરુવંદનનો	૭૮
ચૈત્યવંદન કરવાનો	૭૮
સામાયિક લેવાનો	૭૮
સામાયિક પારવાનો	૭૯
પરિવેશ કરવાનો	૮૦
દેવ વાદવાનો	૮૧
દેવસિચ પ્રતિક્રમણનો	૮૧

વિષય	પૃષ્ઠ
રાઈચ પ્રતિક્રમણનો	૮૫
પરચક્રખાણુ પારવાનો	૮૫
પરચક્રખાણુ ૮૬ થી ૮૩	
નમુદ્ધારસહિયનું	૮૬
પોરિસી-સાઈપોરિસીનું	૮૬
એકાસણ-ખેબાસણનું	૮૬
આયંખિલનું	૯૦
તિવિહાર ઉપવાસનું	૯૧
ચઉવિહાર ઉપવાસનું	૯૧
પાણહારનું	૯૨
દેશાવગાશિકનું	૯૨
ચઉવિહારનું	૯૨
તિવિહાર-દુવિહારનું	૯૩
ચોવીશ તીર્થકરના નામ,	
લંછન તથા વર્ણ	૯૩
નવપદનાં નામ તથા વર્ણ	૯૪
વીશ વિહરમાનનાં નામ	૯૫
પ્રગુદર્શનના હુદા	૯૫
ચૈત્યવંદનો-૩	૯૬
સ્તવનો-૩	૯૭-૯૮
સ્તુતિઓ-૩	૯૯-૧૦૦
ગજજાયો-૪ ૧૦૧ થી ૧૦૩	
મમરો મંત્રભરો નવકાર ૧૦૩	
ચાર ચરણાં	૧૦૪

પંચ-પરમેષ્ઠિ-નમસ્કાર

મહાશ્રુત સ્કંધ

૧ મહામંગલ નવકારમંત્ર સૂત્ર.

નમો અરિહંતાણું.

નમો સિદ્ધાણું.

નમો આચરિયાણું.

નમો ઉવજ્જાયાણું.

નમો લોએ સન્વ-સાહુણું.

એસો પંચ-નમુકારો,

સન્વ-પાવ-પ્પણાસણો;

મંગલાણું ચ સન્વેસિં,

પઠમં હવર્ઠ મંગલં.

॥૧॥

પદ (૯) સંપદા (૮) ગુરુઅક્ષર (૭) લઘુઅક્ષર (૬૧)

સર્વ અક્ષર (૬૮)

[આ સૂત્રમાં-અરિહંત, સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય તથા

પં. ૫ નં. ૧

સાધુઓ, એ પાંચ પરમેષ્ઠિને નમસ્કાર કરવામાં આવ્યો છે, એથી સર્વ પાપ તથા વિઘ્નો દૂર થાય છે, અને આ નમસ્કાર મંત્ર સર્વ મંગલોમાં પ્રથમ મંગલ છે.]

૨ પંચિંદ્રિય (ગુરુસ્થાપના) સૂત્ર.

પંચિંદ્રિય—સંવરણો,
 તહ નવ—વિહ—ખંભચેર—ગુત્તિ—ધરે
 ચઉવિહ—કસાય—મુક્કો,
 ઈઅ અઠ્ઠારસ—ગુણેહિં સંજુતો ॥૧॥
 પંચ મહાવ્રય—જુતો,
 પંચ—વિહા—ડડયાર—ચાલાણુ—સમ્પત્થે;
 પંચ—સમિઓ તિ—ગુત્તો,
 છત્તીસ—ગુણો ગુરુ મજ્જ ॥૨॥

[આ સૂત્રમાં શ્રી આચાર્ય મહારાજના છત્તીસ ગુણોનું વર્ણન છે, અને કોઈપણ ક્રિયા કરતી વખતે સ્થાપનાચાર્ય સ્થાપનાના દેાય છે, ત્યારે આ સૂત્ર જોડાય છે]

૩ ખમાસમણ (પ્રણિપાત) સૂત્ર.

ઈન્દ્રિયામિ ખમાસમણો !

વંદિઉં જાવણિજનએ નિસીહિઆએ,
મત્થએણુ વંદામિ.

[આ સૂત્ર જિનેશ્વરપ્રભુ તથા ગુરુજીને વંદન કરતી
વખતે બોલાય છે]

૪ ગુરુને સુખ-સાતા પૃચ્છા.

ઈચ્છકાર સુહ-રાઈ ? સુહ-દેઝસિ ?

સુખ-તપ ? શરીર-નિરાખાધ ?

સુખસંજમ-જાત્રા નિર્વાહો છો જી ?

સ્વામિ ! સાતા છે જી ?

ભાત-પાણીનો લાભ દેજો જી.

[ગુરુ મહારાજની સર્વ પ્રકારે ભક્તિપૂર્વક સાર-સંભાળ
રાખતા સાથે સયમ, તર વગેરેમા કાંઈપણ અડચણ
ન હોવાપૂર્વક સુખ-સાતા પૂછાય છે]

૫ ઇરિયાવહિયા-પ્રતિક્રમણ સૂત્ર.

ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ !-

ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ?

ઈચ્છં, ઈચ્છામિ પડિક્કમિત્તં ॥૧૫॥

ઈરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ ॥૨॥

ગમણાગમણે ॥૩॥

પાણુ—ક્રમણુ, બીચ—ક્રમણુ, હરિચ—ક્રમણુ,

ઓસા—ઉત્તિંગ—પણુગ—દગ—

મટ્ટી—મકકડા—સંતાણા—સંક્રમણુ ॥૪॥

જે મે જીવા વિરાહિયા ॥૫॥

એગિંદિયા, બેઠંદિયા

તેઠંદિયા ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા ॥૬॥

અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા,

સંઘાઈયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા.

કિલ્લામિયા, ઉદવિયા,

ઠાણાઓ ઠાણું સંકામિયા,

જીવિયાઓ વવરોવિયા,

તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં. ॥૭॥

[અઃ સૂત્રમાં દાહતાં, ચાહતાં, જતાં, આવતાં પણ]

[૫]

આપણાથી જીવહિંસા થઈ જવાથી ને પાપ લાગ્યા હોય,
તે દૂર કરવાની હકીકત છે.]

૬ તસ્મ ઉત્તરી-કરણેણું સૂત્ર.

૧૩૦ તસ્મ-ઉત્તરી કરણેણું;
પાયચ્છિત્ત-કરણેણું; વિસાહી-કરણેણું;
વિસહલી -કરણેણું;

૧૩૧ પાવાણું કમ્ભાણું નિગ્ધાયણુદ્દાએ,
૧૩૨ કામિ કાઉસ્સગ્ગં ૧૧૧૧

૧૩૩ [આ સૂત્રમાં-ધરિયાવહિયા સૂત્રથી દૂર કરવામાં આવ્યા
છતાં રહી ગયેલા પાપનો નાશ કરવા માટે કાઉસ્સગ્ગ
કરવાના ચાર હેતુઓ જતાવ્યા છે.]

૭ અન્નત્થ ઊસસિએણું સૂત્ર.

૧૩૪ અન્નત્થ ઊસસિએણું;
નીસસિએણું ખાસિએણું;
છીએણું, જંભાઈએણું;
ઉડ્ડુએણું, વાયનિસગ્ગેણું;
ભમલીએ, પિત્ત-મુચ્છાએ

૧૩૫

૧૩૬

સુહુમેહિં અંગ-સંચાલેહિં,
 સુહુમેહિં ખેલ-સંચાલેહિં,
 સુહુમેહિં દિટ્ઠિ-સંચાલેહિં,   ૥૧૥
 એવમાઈએહિં આગારેહિં,
 અભગ્ગો અવિરાહિઓ;

હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો.   ૥૩૥

જાવ અરિહંતાણું જગવંતાણું
 નમુક્કારેણું ન પારેમિ
 તાવ કાયં ઠાણેણું મોણેણું
 ઝાણેણું અપ્પાણું વોસિરામિ   ૥૪૥

[આ સૂત્રમાં કાઉસ્સગ્ગ કરતી વખતે ન છૂટકે થઈ
 જતી કેટલીક શરીરની નાની-મોટી પ્રવૃત્તિઓથી કાઉસ્સગ્ગનો
 ભંગ ન થાય માટે સોલ આગારો છુટો-લેવાનું વર્ણન છે.
 તથા કાઉસ્સગ્ગ કરવાની રીત, દૃઢતા અને પૂરો કરવાની
 મર્યાદા બતાવેલ છે]

૮ લોગસ્સ (નામસ્તવ) સૂત્ર.

લોગસ્સ ઉજ્જનેઅ-ગરં,

ધમ્મ-તિત્થ-ચરે જિણુ;

અરિહંતે કિત્તઈસ્સં,

ચઉવીસં પિ કેવલી,

॥૧૧॥

ઉસલમજિઅં ચ વંદે

સંભવમભિણુંદણું ચ સુમઠં ચ;

પઉમ-પ્પહં સુ-પાસં,

જિણું ચ ચંદ-પ્પહં વંદે.

॥૨૫॥

સુવિહિં ચ પુપ્ફ-દંતં,

સીઅલ-સિજ્જંસ-વાસુ-પુજ્જં ચ;

વિમલમાણુંતં ચ જિણું,

ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ.

કુંથું અરં ચ મલ્લિં,

વંદે સુણિ-સુવ્વયં નમિ-જિણું ચ;

વંદામિ રિદ્ધં-નેમિં,

પાસં તહ વહ્મમાણું ચ.

॥૪૧॥

એવં મએ અભિથુઆ,
 વિહુય-રય મલા પહીણુ-જર-મરણુ;
 ચઉ-વીસં પિ જિણુ-વરા,
 તિત્થ-યરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા,
 જે એ લોગક્સ ઉત્તમા સિદ્ધા;
 આરુગ્ગ-ખેહિ-લાભં,
 સમાહિ-વરમુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા,
 આઈચ્ચેસુ અહિયં પયાસ-યરા;
 સાગર-વર-ગંભીરા,
 સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

[આ સૂત્રમાં-આત્મકથ્યાણુમાં આગળ વધવા ચોવીએય
 તથા ખીજ પચ્ચ તીર્થંકર ભગવંતોના નામ માથે હૃદયપૂર્વકની
 સ્તુતિ છે. જેવી સમ્યગ્દર્શન-જ્ઞાન-ચારિત્રરૂપ મે ૧૬માર્ગની
 પ્રાપ્તિ થવા પૂર્વક મોક્ષ દેવની પ્રાર્થના છે.]

૯ શ્રી કરેમિ ભંતે ! સામાયિક મહા-દણ્ડક સૂત્ર.

કરેમિ [૨] ભંતે ! [૧] સામાઈઅં, [૬]

સાવજ્જં જોગં પરચક્ખામિ,

જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ.

દુવિહં, તિવિહણું.

મણેણું, વાયાએ, કાએણું;

ન કરેમિ, ન કારવેમિ; તસ્સ. [૩]

ભંતે ! [૪] પડિક્કમામિ, નિંદામિ,

ગરિહામિ; [૫] અપ્પાણું વોસિરામિ.

[આ સૂત્રમા સામાયિક ગ્રહણ કરવાની મહાપ્રતિજ્ઞા છે, સાવધ ચોગરૂપ પાપનું પરચક્ખાણુ (ત્યાગ) છે એટલે કે-મન-ચયન-કાયાથી કાંઈપણ પાપ ન કરવું, ન કરાવવું, તથા સામાયિકના નિયમ સુધી અડગ ધૈર્યથી સમલાવમાં રહેવાનું ખતાવી, આંકડા પ્રમાણે છ આવશ્યક દૂકમાં સૂચવ્યા છે.]

૧૦ સામાઈઅ-વય-જુત્તો સૂત્રો.

સામાઈઅ-વય-જુત્તો,

જાવ મણે હોઈ નિયમ-સંજુત્તો,

છિન્નઈ અસુહં કમ્મં.

સામાઈઅ જતિઆ વારા ૥૧૥

સામાઈઅમિમ ઉ કચ્ચે,
સમણો ઈવ સાવચ્ચો હવઈ જમ્હા,
એચ્ચેણુ કારણેણં

બહુસેા સામાઈઅં કુજ્જ ૥૨૥

સામાયિક વિધિએ લીધું, વિધિએ
પાયું, વિધિ કરતાં જે કોઈ અવિધિ
હુએ હોય તે સવિહુ મન, વચન,
કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કડં.

દશ મનના, દશ વચનના, બાર કાયાના એ
ખત્રીસ દોષમાં જે કોઈ દોષ લાગ્યો હોય તે સવિહુ
મન-વચન-કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કડં.

[આ સૂત્રમાં સામાયિક વ્રતનો મહિમા સમજાવ્યો
છે, તથા સામાયિક કરનાર જેટલીવાર સામાયિક કરે, તેટલી-
વાર આવક છતાં શ્રમનું તુલ્ય ગતી શકાય, માટે “ પરમ-
ચારિત્ર ધર્મની આરાધના માટે વારંવાર સામાયિક કરવા
જોઈએ.” એવી ભાવના ટકાવી રાખવા માટે સામાયિક પારતી
[પૂરું કરતી] વખતે આ સૂત્ર યોગ્ય છે.

૧૧ જગ-ચિન્તામણિ ચૈત્યવંદન સૂત્ર.

ઈચ્છાકારેણ સંદ્વિસહ ભગવન્ !

ચૈત્યવંદન કરુ ? ઈચ્છં.

જગ-ચિન્તા-સણિ ! જગ-નાહ !

જગ-મુરુ ! જગ-રક્ષાણ !

જગ-અન્ધવ ! જગ-સત્ય-વાહ !

જગ-ભાવ-વિચક્ષ્ણાણ !

અદ્ભૂત-વય-સંઠવિચ-રૂપ !

કમ્ભદ્ભૂત-વિણાસાણ !

ચતુર્વીસંચિ જિણુ-વર !

જયંતુ અપ્પહિહય-સાસાણ ! ॥૧॥

(વરતુ છ દ)

કમ્ભ-ભૂમિહિં કમ્ભ-ભૂમિહિં

પદ્મ-સંઘયણિ,

ઉક્કોસય સત્તરિ-સય

જિણુ-વરાણ વિહરંત લખ્ખઈ,

નવકોડિહિં કેવલિણુ,
 કોડિસહસ્રસ નવ સાહુ ગમ્મમઠ;
 સંપઠ જિણુવર વીસ, મુણિ—
 ખિહું કોડિહિં વર—નાણુ;
 સમણુહ કોડિ—સહસ—દુઅ
 થુણિજ્જઠ નિચ્ચ વિહાણિ ॥૨૧॥
 જયઉ સામિય, જયઉ સામિય,
 રિસહ સત્તુંજિ,
 ઉજ્જિજંતિ પહુ—નેમિજિણુ,
 જયઉ વીર સચ્ચઉરી—મંડણુ;
 ભરુઅચ્છહિં મુણિસુવ્વય,
 મુહરિ—પાસ દુહ—દુરિઅ—ખંડણુ,
 અવર—વિદ્દહિં તિત્થ—યરા,
 ચિહું દિસિ વિદિસિ નિં કેવિ,
 તીઆણુગય—સંપઠય,
 વંદુ જિણુ સવ્વે વિ

સત્તાણુવર્ધ સહસ્સા,
 લક્ષ્મી છપ્પત્ર અટ્ટકોડિઓ;
 બત્તીસ—સય બાસિયાઈ,
 તિઅ—લોએ ચેઈએ વંદે. ॥૪૧॥

પનરસ—કોડિ—સયાઈ,
 કોડી બાયાલ લક્ષ્મ અડવન્ના;
 છત્તીસ—સહસ—અસિઈ,
 સાસય—ખિંબાઈ પાણુસામિ ॥૫૧॥

[આ સૂત્ર શ્રી ગૌતમસ્વામીએ [વૃદ્ધપ્રવાદથી પહેલી
 એ ગાથા] ચૈત્યવંદન તરીકે રચેલું છે એમાં અષ્ટાપદ
 પર્વત ઉપર ખિરાજેલા ચોવીસ તીર્થકંદો, વીથ વિહરમાન
 તીર્થકંદો, પ્રસિદ્ધ તીર્થો, મૂર્તિ ચૈત્યો, પ્રતિમાઓ તથા
 મુનિઓ વગેરેને વંદન કરવામાં આવેલ છે.]

૧૨ જંકિંચિ નામ—તિત્થં સૂત્ર.

જંકિંચિ નામ—તિત્થં,
 સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ,
 જઈ જિણુ—ખિંબાઈ,
 તાઈ સન્વાઈ વંદામિ. ॥૫૧॥

[આમાં જે કોઈ નામ માત્રથી પ્રસિદ્ધ જૈન તીર્થ
હોય, તેને તથા ત્રણ લોકમાં રહેલી સર્વ જિનપ્રતિમાઓને
નમસ્કાર કરવામાં આવ્યો છે.]

નમુત્યુણું (શક્રસ્તવ) મૂત્ર.

નમુત્યુણું અરિહંતાણું ભગવંતાણું ॥ ૧ ॥

આઈગરાણું, તિથયરાણું,

સયંસંબુદ્ધાણું.

॥૨॥

પુરિસુત્તમાણું, પુરિસસીહાણું

પુરિસવરપુંડરિઆણું,

પુરિસવરગંધહત્થીણું.

॥૩॥

લોગુત્તમાણું, લોગનાહાણું,

લોગહિઆણું લોગપઈવાણું,

લોગપજ્જોગરાણું.

॥૪॥

અભયદયાણું, ચક્રબુદ્ધયાણું

મગ્ગદયાણું સરણુદયાણું,

ભોહિદયાણું

॥૫॥

ધર્મમદ્યાણું, ધર્મમદેસ્યાણું,
 ધર્મનાયગાણું, ધર્મસારહીણું,
 ધર્મવરયાઉરંત-ચક્રવટીણું. ॥૬૧॥

અપહિહયવરનાણું-
 દંસાણુધરાણું, વિચક્ર-છઉમાણું. ॥૭૧॥

જિણાણું, જવયાણું,
 તિન્નાણું, તારયાણું,
 બુદ્ધાણું, બોહયાણું,
 મુત્તાણું, મોઅગાણું. ॥૮૧॥

સંવન્તૂણું, સંવદરેક્ષીણું,
 સિવ-મલય-સરઅ-મણું ત-મકુળય-
 મંવાબાહ-મપુણુરાવિત્તિઃ
 સિદ્ધિગર્ભ-નામધેયં ઠાણું સંપત્તાણું,
 નમો જિણાણું જિઅભયાણું. ॥૯૧॥

જે અ અર્થ આ સિદ્ધા,
 જે અ ભવિસ્સંતિ જાગએ કાલે;
 સંપર્ષ અ વદ્ધમાણા,
 સંવે તિવિહેણુ વંદામિ. ॥૧૦॥

[શક્યન્દ્ર મહારાજ ભગવાનની સ્તુતિ આ સૂત્ર બોલીને
 કરે છે. એમાં અરિહંત ભગવાનના અસાધારણ ઉંચામાં
 ઉંચા ગુણોનું વર્ણન છે.]

૧૪ જાવંતિ ચેઈઆઈ સૂત્ર.

જાવંતિ ચેઈઆઈ,
 ઉડ્ડે અ અહે અ તિરિઅ-લોએ અ;
 સંવાઈ તાઈ વંદે,
 ઈહ સંતો તત્થ સંતાઈ. ॥૧૧॥

આ સૂત્રમાં-ત્રણ લોકમાં રહેલી શ્રીજિનપ્રતિમાઓને
 નમસ્કાર કરવામાં આવ્યો છે.]

૧૫ જાવંત કેવિ સાહુ સૂત્ર

જાવંત કેવિ સાહુ,
 ખરહેરવય-મહા-વિદેહે અ,

સવેસિં તેસિં યણુઓ,

તિ-વિહેણુ તિ-દંડ-વિરયાણુ ॥૧૫॥

[આ સૂત્રમાં-ભરત, ઐરવત અને મહાવિદેહદેવત્રી
અંદર રહેલા સર્વ સાધુ-સાધ્વી મહાદાનઓને નમસ્કાર
કરવામાં આવ્યો છે.]

૧૬. સંક્ષિપ્ત-પંચ-પરમેષ્ઠિ-નમસ્કાર.

નમોઽહંતસિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય-સર્વ-

સાધુભ્યઃ

[શ્રી સિદ્ધસેનદિવાકરસૂરિ એ પૂર્વમાંથી ઉદ્ધરેલ આ
સૂત્રમાં શ્રી પંચપરમેષ્ઠિઓને નમસ્કાર કર્યો છે.]

૧૭. ઉવસગ્ગ-હરં સ્તવન (સ્તોત્ર)

ઉવસગ્ગ-હરં પાસં,

પાસં વંદામિ-કરુમ-ધણુ-મુક્કં;

વિસહર-વિસ-નિન્નાસં,

મંગલ-કલ્લાણુ-આવાસં. ॥૧૬॥

વિસહર-કુલિંગ-મંતં,

કંઠે ધારેઈ જો સયા માણુઓ;

તસ્મ ગહ-રોગ-મારી,-

દુઃ-જરા જંતિ ઉવસામં. ॥૨॥

ચિદ્દેહ દૂરે મંતો,

તુજઝ પણામો વિ બહુ-ફલો હોઈ;

નર-તિરિએસુ વિ જીવા,

પાવંતિ ન દુઃખ-દોગર્યં. ॥૩॥

તુહ સમ્મતે લજ્જે,

ચિંતા-મણિ-કપ-પાયવ-બલહિએ;

પાવંતિ અવિઘ્નેશુ,

જીવા અચરામરં ઠાણું. ॥૪॥

ઇ અ સંથુઓ મહાયસ !

ભત્તિબ્ભર-નિબ્ભરેણુ હિયએણુ;

તા દેવ ! દિબ્બ બોહિં,

ભવે ભવે પાસ ! જિણુચંદ ! ॥૫॥

[શ્રી પાર્થનાથ પ્રબુના ગુણોની સ્તુતિરૂપ આ સ્તોત્ર શ્રી
મદ્રબાદુસ્વામીનું રચેલું છે. તે સર્વ વિમોનો નાથ કરનારું છે.]

૧૮ જય વીયરાય-પ્રાર્થના સૂત્ર.

જય વીયરાય ! જગગુરુ !

હોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં;

ભવ-નિવેઓ મગ્ગા-

ણુસારિઆ ઇદુંદસિદ્ધી.

॥૧॥

દોગવિરુદ્ધચાઓ,

ગુરુજણુપૂઆ પરત્થકરણું ચ;

મુહગુરુજોગો તવ્વચણુ-

સેવણુ આભવમખંડા.

॥૨॥

વારિજજઈ જઈવિ નિયાણુ-

ખંધણું વીયરાય ! તુહ સમયે;

તહ વિ મમ હુજજ સેવા,

ભવે ભવે તુમ્હે ચલાણુણું.

॥૩॥

દુકખખઓ કમ્મખઓ,

સમાહિમરણું ચ ખોહિલાભો ચ;

સંપન્નજિ મહ એઅં,
તુહ નાહ ! પાણામકરણેણું. ॥૪૧॥

સર્વ—મર્ગેલ માર્ગેલ્યં,
સર્વ—કલ્યાણ—કારણમ્;
પ્રધાનં સર્વ—ધર્માણું,
જૈનં જયતિ શાસનમ્. ॥૪૨॥

[આ સૂત્રમાં—પ્રભુની પાસે મન, વચન કાયાની એકાગ્રતા
પૂર્વક કેટલીએક ઉત્તમ પ્રાર્થનાઓ કરવામાં આવેલી છે.]

૧૯ અરિહંત—ચેઈઆણું [ચૈત્યસ્તવ] સૂત્ર

અરિહંત—ચેઈઆણું;
કરેમિ કાઉરસગ્ગાં. ॥૪૩॥

વંદણુવત્તિઆએ, પૂઆણુવત્તિઆએ,
સક્રારવત્તિઆએ, સમ્માણુવત્તિઆએ,
ખેાહિલાખવત્તિઆએ,
નિરુવસગ્ગવત્તિઆએ. ॥૪૪॥

સદ્ધાએ, મેહાએ, ધિઈએ
 ધારણાએ આણુપેહાએ વડ્ઢમાણીએ,
 ઠામિ કાઉરસગ્ગાં ॥૩॥ અન્નતથ.

[આ સૂત્રમાં-શ્રી નિતપ્રતિમાઓની આરાધનાઓ,
 કાઉરસગ્ગા દ્વારા કરવાના નિમિત્તો અને તે વખતે રાખવાની
 ભાવનાઓનું વર્ણન છે.]

૨૦ કલ્પાણકંદં સ્તુતિ

કલ્પાણકંદં પઢસં નિર્ણિહં,
 સંતિં તઓ નમિનિજ્યું મુણિહં;
 પાસં પયાસં મુમુક્ષિક્ક-ઠાણું
 ભત્તોઈ વંદે સિરિ-વડ્ઢમાણું ॥૧॥

અપાર-સંસાર-સમુદ્ધ-પારં,
 પત્તા સિવં દિંતુ મુઈક્કસારં;
 સવ્વે નિર્ણિહા મુર-વિંદ-વંદા,
 કલ્પાણ-વલ્લીણ વિસાલ-કંદા ॥૨॥

નિન્વાણુ—મગ્ગે વર—જાણુ—કપ્પં
 પાણુસિયાસેસ—કુવાઈ—દપ્પં;
 મયં જિણ્ણાણું સરણું બુહાણું,
 નમામિ નિચ્ચં તિજગ—પ્પહાણું ॥૩॥
 કુંદિંદુ—ગેાક્ખીર—તુસાર વન્ના,
 સરોજહત્થા કમલેનિસન્ના;
 વાએસિરી પુત્થય—વગ્ગ—હત્થા,
 સુહાય સા અમ્હે સયા પસત્થા. ॥૪॥

[આ સ્તુતિમાં—પહેલી ગાથામાં શ્રી ઋષભદેવ, શાંતિનાથ,
 નેમિનાથ, પાર્શ્વનાથ અને મહાવીરસ્વામીની, બીજીમાં સર્વ જિને-
 શ્વરોની, ત્રીજીમાં જિનાગમની અને ચોથીમાં શ્રુતદેવીની સ્તુતિ છે.]

૨૧ સંસારદાવાનલ સ્તુતિ.

(ઈન્દ્રવજ્રા છન્દઃ)

સંસાર—દાવાનલ—દાહ નીરં,
 સંમેહ—ધૂલી—હરણુ સમીરં;
 માયા—રસા—દારણુ—સાર સીરં,
 નમામિ વીરં ગિરિ—સાર—ધીરં. ॥૧॥

(વસન્ત-તિલકા-છન્દઃ)

લાવાવનામ—સુર—દાનવ—માનવેન—
 ચૂલા—વિલોલ કમલાવાલ—માલિતાનિ,
 સંપૂરિતાભિનત—લોક—સમીહિતાનિ,
 કામં નમામિ જિન-રાજ-પદાનિ તાનિ । રા

(મંદાકાન્તા છન્દ)

ખોધાગાધં સુપદ—પદવી—નીર—પૂરા—
 ડભિરામં, જીવા—ડહિંસા—વિરલ—લહરી—
 સંગમાગાહ—દેહં; ચૂલા—વેલં—શુરુ—
 ગમ—મણિ—સંકુલં દૂર—પારં, સારં
 વીરા ડડગમ—જલ—નિધિં સાદરં

સાધુ સેવે ॥૩॥

(સ્વધ્વજ છન્દઃ)

આ—મૂલા—ડડોલ—ધૂલી—ખહુલ—પરિ—
 મલા—ડડલીઠ—લોલા—ડલિ—માલા, ઝંકારા—

ડડરાવ સારા-ડમલ-દલ-કમલા-ડગાર-
ભૂમિ-નિવાસે !; છાયા-સંભાર-સારે !
વર-કમલ-કરે ! તાર-હારા-ડભિરામે !
વાણી-સંદોહ-દેહે ! ભવ-વિરહ-વરં
દેહિ મે દેવિ ! સારમ્ ॥૪૥॥

[શ્રી હરિભદ્રસૂરિની સમસંસ્કૃત [સંસ્કૃત-પ્રાકૃત]
ભાષામાં રચેલી આ સ્તુતિમાં ૧લી શ્રી મહાવીરસ્વામીની,
૨ીજી સર્વ જિનેશ્વરોની, ૩ીજી શ્રી જિનાગમની, અને
૪થી શ્રુતદેવીની સ્તુતિ છે]

૨૨ પુક્રખર-વર-દીવડ્ઢે-શ્રુતસ્તવ સૂત્ર.

(આર્યા ઇન્દ્ર)

પુક્રખર-વર-દીવડ્ઢે,
ધાયઈ-સંડે અ જંખૂ-દીવે અ;
ભરહોરવય-વિદેહે,
ધમ્માઈ-ગરે નમંસામિ, ॥૧૥॥
તમ-તિમિર પડલ-વિહ્વં-
સાણુસ્સ સુરગણુ-નરિંદ-મહિઅસ્સ;

સીમાધરસ્સ વંદે.

॥૨॥

પર્યેડિય-મેહનલસ્સ

(વસંત-તિલકા છંદઃ)

જાઇ-જરા-મરણ-સોગ-પણાસણસ્સ,
કલાણ-પુરૂષલ-વિસાલ મુહાવહસ્સ;
કો દેવ-દાણુવ-તરિંદ-ગણુચિયસ્સ,
ધમ્મસ્સ સારમુવલ્લખ કરે પમાયં ॥૩॥
સિદ્ધે ભો ! પયઓ ણુમો નિણુમઓ,
નંદી સયા સંજમે;
દેવં નાગ-મુવન્ત-કિન્તર-ગણુ-
સ્સખલૂચ-ભાવચિયઓ;
ભોગો જત્થ પઈટ્ટીઓ જગમિણું,
તેલુક્ક-મચ્ચાસુરં;
ધમ્મો વડ્ડે સાસઓ વિજયઓ,
ધમ્મુત્તરં વડ્ડે.

॥૪॥

સુઅસ્સ ભગવઓ,

કેરેમિ કાઉસ્સગ્ગં. વંદણુવત્તિઆઓં

[આ સૂત્રમાં—અહીં દ્વીપમાં વિચરતા એક સરખા શ્રુતજ્ઞાનને ઉત્પન્ન કરનાર ત્રણ કાળના તીર્થ"કર ભગવંતોને નમસ્કાર કરવા પૂર્વક શ્રુતજ્ઞાનની મહત્ત્વની સ્તુતિ કરવામાં આવી છે.]

૨૩ સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું [સિદ્ધસ્તવ] સૂત્ર

સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું પાર—ગયાણું,

પરંપર—ગયાણું, લોઅગ્ગમુવગયાણું;

નમો સયા સબ્બ—સિદ્ધાણું ॥૧॥

જો દેવાણુ વિ દેવો,

જં દેવા પંજલી નમંસંતિ;

તં દેવ—દેવ—મહિઆં,

સિરસા વદે મહાવીરં.

॥૨॥

ઇક્કો વિ નમુક્કારો,

જિણુવર—વસહસ્સ વદ્ધમાણુરસ;

સંસાર—સાગરાઓ,

તારેઈ નરં વ નારિં વા.

॥૩॥

ઉજ્જિજ્જંતસેલ—સિહરે,
 દિક્ષાનાણું નિસીહિઆ જસસ;
 તં ધમ્મ—ચક્કવટ્ઠિં,
 અરિદ્ધુનેમિં નમંસામિ. ॥૪૧॥

ચત્તારિ અદ્ધુદસ દો ય,
 વંદિયા જિણુવરા ચઉવ્વીસં;
 પરમદ્ધુ—નિટ્ઠિઅદ્ધુ,
 સિક્કા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૫૧॥

[આ સૂત્રમાં—સર્વ સિદ્ધ, મહાવીરસ્વામી નેમિનાથ
 પ્રભુ તથા અષ્ટાપદ પર્વત વગેરે ઉપર ગિરાજમાન થોવીસ-
 તીર્થદેવો વગેરેની સ્તુતિ છે.]

૨૪ વેયાવચ્ચગરાણું સૂત્ર.
 વેયાવચ્ચગરાણું, સંતિગરાણું,
 સમ્મદ્ધિટ્ઠ—સમાહિગરાણું,
 કરેમિ કાઉરુસગ્ગં. ॥અન્નતથ ૦॥

[આ સૂત્રમાં શ્રી સંઘમાં શાન્તિ, તુષ્ટિ, પુષ્ટિ માટે
 સમક્ષિતવંત દેવોનું સમ્યગ્દર્શનની શુદ્ધિની અપેક્ષાએ સ્મરણ-
 કરવામાં આવ્યું છે.]

૨૫ ભગવાનાદિવંદન સૂત્ર.

ભગવાનહં આચાર્યહં,
ઉપાધ્યાયહં સર્વસાધુહં.

૨૬ દેવસિત્થ-પડિક્કમણે ઠાઉ ? સૂત્ર.

ઈચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન!

દેવસિત્થ પડિક્કમણે ઠાઉં ?

ઈચ્છં, સંવરસ વિ દેવસિત્થ,

દુચ્ચિંતિત્થ, દુબ્બાસિત્થ,

દુચ્ચિટ્ઠિત્થ, મિચ્છા મિ દુક્કંડં.

૨૭ ઈચ્છામિ ઠામિ સૂત્ર.

ઈચ્છામિ ઠામિ કાઉરસગ્ગં.

ને મે દેવસિત્થો અઈયારો કચ્છો;

કાઈચ્છો, વાઈચ્છો, માણુસિત્થો;

ઉરસુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકચ્છો,

અકરણિજ્જને દુજ્જાચ્છો,

દુવિચિંતિઓ, અણુયારો,
 અણુચિછાઓ. અસાવગપાઉગો,
 નાણે, દંસણે, ચરિતાચરિતે;
 સુએ, સામાઈએ, તિણહં ગુત્તીણું,
 ચઉણહં હસાયાણું,
 પંચાણહં માણુવંચાણું,
 તિણહં ગુણુવંચાણું,
 ચઉણહં સિક્ખાવંચાણું,
 ખારસવિહસ્સ સાવગધમ્મસ્સ,
 જં ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં,
 તસ્સ મિરછા મિ દુકકં.

[આ સૂત્રમાં જુદાજુદા આચારોને લગતા અતિચારો-
 પાપો લાગ્યા હોય, તેનું દુકમાં પ્રતિક્રમણ બતાવ્યું છે]

૨૮ પંચઆચારના અતિચારોની ગાથાઓ.

નાણુંમિ દંસણુંમિ અ,
 ચરણુંમિ તવંમિ તહ ચ વીરિયંમિ;

આયરણું આયારો,
ઈઅ એસો પંચહા ભણિઓ. ॥૧॥

કાલે વિણુએ બહુમાણે;
ઉવહાણે તહ અનિહવણે;
વંજણુ—અત્ય— તદુભઅ,
અટઠવિહો નાણુઆયારો. ॥૨॥

નિરસંકિઅ નિક્કંખિઅ,
નિવિતિગિરછા અમૂઠદિટ્ઠી અ;
ઉવવહ ચિરીકરણે.
વચ્છદ્ધ—પભાવણે અદ્દ. ॥૩॥

પણિહાણુ—જોગગુત્તો.
પંચહિં સમિઠહિં તીહિં ગુત્તીહિં,
એસ ચરિતાયારો,
અદ્દવિહો હોઈ નાયવ્વો. ॥૪॥

ખારસવિહંમિ વિ તવે,
સખમંતર—ખાહિરે કુસલ—દિટ્ઠે;

અગિલાઈ અણુજીવી,
નાયબો સો તવાયારો. ॥૫॥

અણુસાણુમૂણુઅરિયા,
વિત્તિસંખેવણું રસચ્યાઓ;
કાયકિલેસો સંલી—
ણુયા ય બજો તવો હોઈ. ॥૬॥

પાયચિછત્તં વિણુઓ,
વેયાવચ્ચં તહેવ સજ્જાઓ;
ઝાણું ઉરસગો વિ અ,
અખિલંતરઓ તવો હોઈ. ॥૭॥

અણિગૂહિઅ—બલ—વીરિયો,
પરક્રમઈ જો જહુત્તમાઉત્તો;
જુંજઈ અ જહા—થામં,
નાયબો વીરિયા—ડડયારો. ॥૮॥

[આ આઠ ગાથામાં જ્ઞાનાદિ પાંચ મહાન આચાર્ય
અને તેના અતિયારો છે.]

[આ સૂત્રથી દૈવસિક આલોચના કરવાનો આદેશ માગવામાં આવે છે.]

૩૧ સાત લાખ.

સાત લાખ પૃથ્વીકાય,

સાત લાખ અપ્કાય,

સાત લાખ તેઉકાય,

સાત લાખ વાઉકાય;

દશ લાખ પ્રત્યેક—વનસ્પતિકાય,

ચૌદ લાખ સાધારણ—વનસ્પતિકાય,

બે લાખ બેઈંદ્રિય, બે લાખ તેઈંદ્રિય,

બે લાખ ચતુરિંદ્રિય, ચાર લાખ દેવતા,

ચાર લાખ નારડી,

ચાર લાખ તિર્યંચ પંચેંદ્રિય,

ચૌદ લાખ મનુષ્ય,

એવંકારે, ચૌદાશી લાખ જીવચોનિમાંહિ;

મારે જીવે જે કોઈ જીવ હણ્યો હોય,

[૩૫]

હાણુઓ હોય, હાણુતાં પ્રત્યે અનુમોદો
હોય, તે સવિહુ રહે, વચને, કાયાએ
કરી મિચ્છા મિ દુક્કં.

[આ સૂત્રમા-ચોરાશી લાખ ચેતિથી ઉત્પન્ન થતા સર્વ
સંસારી જીવોમાંના જે જીવોની વિરાધના કરી હોય, તે
ખાખત મિચ્છામિ દુક્કં દેવામાં આવે છે.]

૩૨ અઢાર પાપ-સ્થાનક.

પહેલે પ્રાણુતિપાત,
બીજે મૃષાવાદ, ત્રીજે અદતાદાન,
ચોથે મૈથુન, પાંચમે પરિગ્રહ,
છટ્ઠે ક્રોધ, સાતમે માન,
આઠમે માયા, નવમે લોભ,
દશમે રાગ, અગ્યારમે દ્વેષ,
બારમે કલહ, તેરમે અભ્યાખ્યાન,
ચૌદમે પૈશુન્ય, પંતરમે રતિ-અરતિ,
સોલસમે પર-પરિવાદ,

સત્તરમે માયા—મૃષા—વાદ,
અઠારમે મિથ્યાત્વ—શબ્દ્ય,
એ અઠાર પાપસ્થાનકમાંહિ.

મારે જીવે જે કોઈ પાપ સેવ્યું હોય,
સેવરાવ્યું હોય, સેવતાં પ્રત્યે
અનુમોદ્યું હોય, તે સવિહુ મને, વચને,
કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુષ્કંડં

[આમાં અઠારે પ્રકારે પાપ થાય છે, તેવી રીતે
આજના દિવસમાં પાપ થયેલા હોય, તેની નામ સાથે ક્ષમા
માગવામાં આવે છે. [મિથ્યાદુષ્કૃત દેવામાં આવે છે.]

૩૨ સંવત્સ વિ પ્રતિક્રમણ—સૂત્ર.

સંવત્સ વિ દેવસિચ્ચ, દુચ્ચિચ્ચિત્તિચ્ચ,
દુષ્પમાસિચ્ચ; દુચ્ચિચ્ચિટ્તિચ્ચ;
ઈચ્છાકારેણ સંદિસાહ ભગવન્ ! ઇચ્છં;
તત્સ મિચ્છા મિ દુષ્કંડં.

[ભાવાર્થ—આ સૂત્રમાં લાગેલા પાપને અતિ દૂષ્કમાં
કહેવા સાથે તેનું પ્રતિક્રમણ કરવામાં આવ્યું છે.]

૩૪ ઈચ્છામિ પડિક્કમિઉં-સૂત્ર.

ઈચ્છામિ પડિક્કમિઉં ?

જો મે દેવસિચ્છો અઈચારો કર્યો. ૦ ॥

૩૫ વંદિતુ (શ્રાદ્ધ-પ્રતિક્રમણ) સૂત્ર.

વંદિતુ સંવસિદ્ધે.

ધમ્માચરિયે અ સંવસાહૂ અ;

ઈચ્છામિ પડિક્કમિઉં,

સાવગ-ધમ્માઈઆરમ્મસ ॥૧॥

જો મે વયાઈચારો,

નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે અ;

સુહુમો અ ખાયરો વા,

તં નિદે તં ચ ગરિહામિ ॥૨॥

દુવિહે પરિગ્ગહરિમ્;

સાવજ્જે ખહુવિહે અ આરંભે;

કારાવણે અ કરંણે,

પડિક્કમે દેસિઅં સંવં.

જાં બહુમિંદિએહિં,
 ચઉહિં કસાએહિં અપ્પસત્થેહિં;
 રાગેણુ વ દોસેણુ વ, ...
 તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪૧॥

આગમણે નિગ્ગમણે,
 ઠાણે ચંકમણે આણુભોગે;
 અભિઓગે અ નિઓગે;
 પડિક્કમે દેસિઆં સંવં ॥૪૨॥

સંકા કંખ વિગિચ્છા,
 પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ;
 સમ્મત્તસ્સ-ડઈચારે,
 પડિક્કમે દેસિઆં સંવં ॥૪૩॥

છક્કાય-સમારંભે,
 પયણે અ પયાવણે અ જે દોસા;
 અત્તઠ્ઠા ચ પરઠ્ઠા,
 ઉભયઠ્ઠા એવ તં નિંદે ॥૪૪॥

પંચાણ્ડમાણ્ડવયાણું,
 ગુણ્ડ—વયાણું ચ તિણ્ડમર્થયારે;
 સિદ્ધિમાણું ચ ચણ્ડિણ્ડ,
 પડિક્કમે દેસિઅં સંવં ॥૮૫

પઠમે આણ્ડ—વયન્નિમ,
 ચૂલ્લગ—પાણ્ડ—ડઈવાય—વિરઈઓ;
 આયરિય—મપ્પસત્થે,
 ઈત્થ પમાય—પ્પસંગેણું ॥૮૬॥
 વહ—ખંધ—છવિ—ચ્છેએ,
 અઈ—ભારે સત્ત—પાણ્ડ—વુચ્છેએ.

પઠમ—વયસ્સઈયારે,
 પડિક્કમે દેસિઅં સંવં ॥૯૦॥

ખીએ આણ્ડ—વયન્નિમ,
 પરિચૂલ્લગ—અસિય—વયણ્ડ—વિરઈઓ,
 આયરિયમ—પ્પસત્થે,
 ઈત્થ પમાય—પ્પસંગેણું ॥૯૧॥

સહસા—રહસ—દારે,
 મોસુવએસે અ કૂડ—લેહુ અ;
 ખીય—વયસસઈઆરે,
 પડિક્કમે દેસિઅં સંવં ॥૧૨॥

તઈએ આણુ—વયમિમ,
 થૂલગ—પર—દંવ—હરણુ—વિરઈઓ;
 આયરિઅમપ્પસતથે,
 ઈતથ પમાય—પ્પસંગેણું ॥૧૩॥

તેના—ડડહડ—પ્પઓગે,
 તપ્પડિરૂવે વિરૂદ્ધગમણે અ;
 કૂડ—તુલ—કૂડ—માણે,
 પડિક્કમે દેસિઅં સંવં ॥૧૪॥

ચઉતથે આણુ—વયમિમ,
 નિઅ્યં પર—દાર—ગમાણુ—વિરઈઓ,
 આયરિઅમપ્પસતથે,
 ઈતથ પમાયપ્પસંગેણું ॥૧૫॥

[૪૧]

અપરિગઢિયા ઈતર,
અણુંગ-વિવાહ-તિવ્વ-અણુરાગે;

ચઉત્થ-વચસ્સઈઆરે,
પડિક્કમે દેસિયાં સવં. ॥૧૬॥

ઈતો અણુ-વ્વએ પંચમમ્મિ,
આચરિયમપ્પસત્થમ્મિ,

પરિમાણુ-પરિચ્છેએ,
ઈત્થ પમાય-પ્પસંગેણું. ॥૧૭॥

ધણુ-ધન્ન-ખિત-વત્થૂ,
રૂપ-સુવન્ને અ કુવિઅ-પરિમાણુ,

દુપએ ચઉપ્પયમ્મિ ચ,
પડિક્કમે દેસિયાં સવં. ॥૧૮॥

ગમણુસ્સ ઉ પરિમાણુ.
દિસામુ ઉટ્ટું અહે અ તિરિયાં ચ,

વુડ્ડી સઈઅંતરહા,
પઠમમ્મિ ગુણુ-વ્વએ નિંદ. ॥૧૯॥

મજ્જન્મિ અ મંસમિ અ,
 પુષ્કે અ ફલે અ ગંધ-મલ્લે અ;
 ઉવભોગ-પરીભોગે,
 ધીયમિમ ગુણુ-વ્યયે નિદે. ॥૨૦॥
 સચિયત્તે પડિબધ્દે,
 અપોલિ-દુપ્પોલિઅં ચ આહારે;
 તુરઘોસહિ-ભક્ખણુયા,
 પડિક્કમે દેસિઅં સંવં. ॥૨૧॥
 ઈંગાલી-વણુ-સાડી-
 ભાડી-ફેાડી સુવજ્જયે કમ્મં;
 વાણિજ્જં ચેવ દંત,-
 લકખ-રસ-કેસ-વિસ-વિસયં. ॥૨૨॥
 એવં ખુ જંત-પિલ્લણુ-
 કમ્મં નિલ્લંછણું ચ દવ-દાણું;
 સર દહ-તલાય-સોસં,
 અસઈ-પોસં ચ વળિજ્જજ્જ. ॥૨૩॥

સત્ય-ગિગ મુસલ-જંતગ,-
તણુકટ્ટે મંત-મૂલ-ભેસજજે;

દિન્ને દવાવિએ વા,
પડિક્કમે દેસિઅં સવં.

॥૨૪૧॥

નહાણુવટ્ટણુ-વન્નગ,-
વિલેવણુ સદ-રૂવ-રસ-ગંધે;

વત્થાડસણુ-આભરણુ,
પડિક્કમે દેસિઅં સવં.

॥૨૪૨॥

કંદપ્પે કુકુકુઈએ,
માહરિ અહિગરણુ ભોગ-અઈરિત્તે;

દંડમ્મિ આણુટ્ટાએ,
તઈઅમ્મિ ગુણુવએ નિદે.

॥૨૪૩॥

તિવિહે દુપ્પણિહાણુ,
આણુવટ્ટાણુ તહા સઈવિહૂણુ;

સામાઈઅ વિતહકએ,
પહમે સિક્ખાવએ નિદે.

॥૨૪૪॥

આણુવણુ પેસવણુ;
 સદે રૂવે આ પુગ્ગલકુખેવે;
 દેસાવગાસિઆમ્મિ;
 ખીએ સિક્ખાવએ નિંદે. ॥૨૮॥
 સંથારુચ્યારવિહિ,
 પમાય તહ ચેવ લોયણુલોએ;
 પોસહવિહિ—વિવરીએ,
 તઈએ સિક્ખાવએ નિંદે. ॥૨૯॥
 સચિયત્તે નિક્ખિવણુ,
 પિહિણુ વવએસ મચ્છરે ચેવ;
 કાલાઈકમદાણુ,
 ચઉત્થે સિક્ખાવએ નિંદે ॥૩૦॥
 મુહિએસુ આ દુહિએસુ આ,
 જા મે અસ્સંજજએસુ આણુકંપા;
 રાગેણુ વ દોસેણુ વ,
 તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૧॥

સાહુસુ સંવિભાગો,
ન કચ્છો તવ-ચરણ-કરણ-જીતેસુ;

॥૩૨॥

સંતે કાસુઅદાણે,
તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ.

ઇહિલોએ પરલોએ,
જીવિઅ-મરણે અ આસંસ-પચ્છાગે:

॥૩૩॥

પંચવિહો અઈચારો,
મા મજા હુજા મરણંતે.

કાએણુ કાઈઅસ્સ,
પહિંકમે વાઈઅસ્સ વાયાએ;

॥૩૪॥

મણુસા માણુસિઅસ્સ.
સવ્વસ્સ વચાઈઆરસ્સ.

વંદાણુ-વચ-સિક્ખા-ગારવેસુ,
સન્ના-કસાય-દંડેસુ;

॥૩૫॥

ગુત્તીસુ અ સમિઈસુ અ,
જો અઈઆરો અતં નિંદે

સમમ-દિટ્ઠી જીવો,
 જઈ વિ હુ પાવં સમાયરે કિંચિ;
 અપ્પો સિ હોઈ બંધો,
 જોણુ ન નિદ્ધંધસં કુણુઈ ॥૩૬॥
 તં પિ હુ સ -પડિઠ્ઠમાણું,
 સ-પરિઆવં સ-ઉત્તર-ગુણું ચ;
 ખિપ્પં ઉવસામેઈ,
 વાહિવ્વ સુ-સિક્ખિખઓ વિજ્ઞો ॥૩૭॥
 જહા વિસં કુટ્ઠગયં,
 મંત -મૂલ-વિસારયા;
 વિજ્ઞા હણુંતિ મંતેહિં,
 તો તં હવઈ નિવ્વિસં. ॥૩૮॥
 એવં અટ્ઠ-વિહં કમ્મં,
 રાગ-દોસ-સમજિજ્ઞઅં;
 આલોઅંતો અ નિંદંતો,
 ખિપ્પં હણુઈ સુ-સાવઓ. ॥૩૯॥

કય-પાવો વિ મણુસો,
આલોઈઅ નિંદિઅ ગુરુ-સગાસે;

હોઈ અઈ રેગ-લહુઓ,

ઓહરિઅ-ભરુવ ભારવહો.

॥૪૦॥

આવસુઓળુ ઐઓળુ,

સાવઓ જઈવિ બહુ-રઓ હોઈ;

કુરૂખાળુમંતકિરિઅં,

કાલી અચિરેળુ કાલોળુ.

॥૪૧॥

આલોઆળુ બહુવિહો,

ત ય સંભરિઆ પડિક્કમાળુ-કાલે;

મૂલુગુળુ-ઉત્તરગુળુ,

તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ.

॥૪૨॥

તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિ-પન્નતસ્સ,

અબ્બુટ્ઠિઓ મિ આરાહણુઓ,

વિરઓમિ વિરાહણુઓ;

રાખવા નિંદા કરવામાં આવે છે. રોજ પ્રતિક્રમણ કરવાના હેતુઓ, સર્વ જીવોની ક્ષમાપના વગેરે આવે છે.]

૩૬ અખભુટ્ઠિઓ [ક્ષામણુક] સૂત્ર

ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ !

અખભુટ્ઠિઓ હં અખિભંતરદેવસિચ્છં,
ખામેઉં ? ઈચ્છં, ખામેમિ દેવસિચ્છં,
જં કિંચિ અપત્તિચ્છં, પરપત્તિચ્છં,
ભત્તે, પાણુ, વિણુચ્છે, વેચાવચ્છે,
આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણુ, સમા-
સણુ, અંતરભાસાચ્છે, ઉવરિ-ભાસાચ્છે,
જં કિંચિ, મજ્જ વિણુચ્છ-પરિહીણુ,
સુહુમં વા ખાયરં વા,
તુખમે જાણુહ, અહં ન જાણુમિ,
તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કંડં.

[અ સૂત્રથી-ગુરુ મહારાજ તરફ આપણે ત્રીજે જે અપ-
રાધ થયા હોય તે જાહેર કરી તેમની પામે પશ્ચાત્તાપ પૂર્વક
આફી માંગવામાં આવે છે.]

૩૭. આયરિય ઉવજ્ઞાએ સૂત્ર.

આયરિય ઉવજ્ઞાએ,
સીસે સાહમ્મિએ કુંલ-ગણે અ;

જે મે કેઈ કસાયા,
સંવે તિવિહણે ખામેસિ.

॥૧૧॥

સંવસ્સ સમાણ-સંધસ્સ,
ભગવઓ અંજલિં કરિયા સીસે;

સંવં ખમાવઈતા,
ખમામિ સંવસ્સ અહયંપિ.

॥૧૨॥

સંવસ્સ જીવરાસિસ્સ,
ભાવઓ ધમ્મ-તિહિયા-નિય-ચિત્તો;

સંવં ખમાવઈતા,
ખમામિ સંવસ્સ અહયંપિ.

॥૧૩॥

[આ સૂત્રમાં આજ્ઞા કરાવાય, સંયજ્ઞસ ધ તથા સર્વ
જલો ઉપર પ્રેષ ધરો હોય, કે તેમને કરાવ્યો હોય, તેની
તથા બીજા જે કાઈ અપરાધ થયા હોય તે સર્વની દમાપના
કરવામાં આવે છે.]

[૫૨]

૩૮ નમોઽસ્તુ વર્ધમાનાય [સાંજની શ્રી વીરપ્રભુની]
સ્તુતિ-

ઈચ્છામો આણુસદિઠં,

નમો ખયાસમણાણું. નમોઽર્હતૃ

નમોઽસ્તુ વર્ધમાનાય,

સ્પર્ધમાનાય કર્મણા;

તજજયા-ડવાત-મોક્ષાય, ^{૨૨૨}

પરોક્ષાય કુતીર્થિનામ્ ॥૧૫॥

યેષાં વિકયા-ડરવિંદ-રાજયા,

જયાયઃ કમ-કમલા-ડડવલિં દધત્યા;

સદૃશૈરિતિ સંગતં પ્રશસ્યં,

કથિતં સન્તુ શિવાય તે જિનેન્દ્રાઃ ॥૧૬॥

કષાય-તાપા-ડર્દિત-જન્તુ-નિર્વૃત્તિં,

કરોતિ યો જૈન-ચુખ્પા-ડમ્બુદોદ્ધગતઃ;

સ શુક-પામોદ્ધવાવ-વૃષ્ટિ-સન્નિભો,

દધાતુ તુષ્ટિં મયિ વિસ્તારો ગિરામ્ ॥૧૭॥

[મુખ્યપદે શ્રી વીરપરમાત્માની, સર્વ તીર્થકરો તથા
જિનવાણીની સ્તુતિ છે. તે સાંજે છ આવશ્યક પૂરા થયા
પછી તેનો આનંદ જાહેર કરવા ચૈત્યવંદનરૂપે દેવસિંચ પ્રતિ-
ક્રમણમાં આ મૂત્ર બોલાય છે.]
૩૬ વિશાલ્લોચન-[પ્રામાનિક શ્રી વીરમણી]
સ્તુતિ *

વિશાલ-લોચન-દલં,

પ્રાઘટંતાંશુ-કેસરમ્;

પ્રાતવીર-જિનેન્દ્રસ્ય,

મુખ-પદ્મં પુનાતુ વઃ

ચૈષામભિષેક-કર્મ કૃત્વા,

મત્તા હર્ષભરાત મુખં મુરેન્દ્રાઃ;

પૃણમપિ ગણયન્તિ નૈવ નાકં,

પ્રાતઃ સન્તુ શિવાય તે જિનેન્દ્રાઃ ॥૧૧॥

કલંક-નિર્મુક્તા મમુક્તા-પૂર્ણતં,

કુતક-રાહુ-ગ્રસતં સદોદયમ્;

પૂર્વોન્નર્ગત હાઈ સીમા ન બોલે.

અ-પૂર્વ-અન્દ્રં જિન-અન્દ્ર-ભાષિતં,
દિનાડગમે નૌમિ યુથૈનં મસ્કૃતમ્ ॥૩૧॥

[આ પદ્યુ શ્રીવીરપ્રભુની, સર્વ તીર્થ કહે અને જિનાગમની સ્તુતિ છે, તે સવારે રાઈથી પ્રતિક્રમણુમા છ આવશ્યક પૂરા થયા પછી તેનો આનંદ જાહેર કરવા ચૈત્યવ દનરૂપે બોલાય છે.]

૪૦ શ્રુતદેવતાની સ્તુતિ

સુઅ-દેવયાએ કરેમિ કાઉરસગ્ગં અન્નં

સુઅ-દેવયા ભગવર્ધ,

નાણુડવરણીય-કમ્મ-સંધાયં;

તેસિં ખવેઉ સયયં,

જેસિં સુઅસાયરે ભત્તી.

॥૧૧॥

[આ શ્રુતદેવતાની સ્તુતિ છે, તે પુરૂષો બોલે છે.]

૪૧. ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ

ખિત્તદેવયાએ કરેમિ કાઉરસગ્ગં,

અન્નત્થં

છસે ખિત્તે સાહ,

દંસણુ-નાણુદિં ચરણુ-સહિએદિં,

[૫૫]

સાહંતિ મુકુખ-મગ્ગં,
સા દેવી હરતિ દુરિઆર્થં.

॥૧૧॥

[આ ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ છે તે પુરુષો જ ભોલે. શ્રવિ-
કાઓ યસ્થા-ક્ષેત્રં ભોલે.]

૪૨. કમલદલ-સ્તુતિ

કમલ-દલ-વિપુલ-નયના,
કમલ-મુખી કમલ-ગર્ભ-સમ-ગૌરી;

કમલે સ્થિતા ભગવતી,
દદાતુ શ્રુત-દેવતા સિદ્ધિમ્.

॥૧૧॥

[આ શ્રુતદેવતાની સ્તુતિ છે. તે સ્ત્રીઓ જ ભોલે.]

૪૩. ભુવન-દેવતાની સ્તુતિ

ભુવણુ-દેવયાગ્યે કરેમિ કાઉરુસગ્ગં
અન્નતથં

જ્ઞાનાદિ-ગુણુ-યુતાનાં,
નિત્યં સ્વાધ્યાય-સંયમ-રતાનામ્;

વિદ્યાતુ ભુવન-દેવી,
શિવં સદા સર્વ-સાધૂનામ્

॥૧૧॥

૪૪ ક્ષેત્ર-દેવતાની સ્તુતિ.

ચક્ષુઃ ક્ષેત્રં સમાશ્રિત્ય,

સાધુભિઃ સાધ્યતે ક્રિયા;

સા ક્ષેત્ર-દેવતા નિત્યં,

ભૂયાન્નઃ સુખ-દાયિની

॥૧॥

[આ બંનેય સ્તુતિ અનુક્રમે ભુવનદેવતા તથા ક્ષેત્રદેવતાની છે. આ બંનેય સ્તુતિઓ પાશ્વિક પ્રતિક્રમણમાં બોલાય છે.]

૪૫. અઢ્ઠાઈજીજેસુ (મુનિ-વંદન) સૂત્ર.

અઢ્ઠાઈજીજેસુ દીવસમુદેસુ,

પનરસસુ કમ્મ-ભૂમિસુ,

જવંત કેવિ સાહુ,

રય-હરણુ-ગુચ્છ-પડિગગહ-ધારા.

પંચ-મહાવય-ધારા,

અટ્ઠારસ—સહસ્સ—સીલંગધારા,

અક્ષુયા-ડડ્યાર-ચરિતા,

તે સન્વે સિરસા મણુસા,

મત્થચોણુ વંદામિ.

॥૧॥

[૫૭]

[આ સૂત્રથી અલી દીગમાં રહેલ જીર્ણ મુનિએ ને નમ-
સ્કાર કરવામાં આવે છે.]

૪૬ વર-કેનક (સપ્તતિ-શત-જિન) સ્તુતિ.

વર-કેનક-શઙ્ખ-વિદુમ્-
મરકત-ઘન-સન્નિભં વિગત-મોહમ્;
સપ્તતિ-શતં જિનાનાં,
સર્વા-ડસર-પૂજિતં વન્દે, ॥૧૧॥

[આથી જુના-જુના રંગના શરીર ધારણ કરનાર સર્વ
મેત્રોમા એકી સાથે વધુમા વધુ સંબત્તા એકમેકોર તીર્થ-
કર્તાને વંદન કરવામાં આવે છે આ પાંચ પુરુષો જ જાણે.]

૪૭ લઘુ-શાન્તિ-સ્તવ,
શાન્તિં શાન્તિ-નિશાન્તં,
શાન્તં શાન્તાશિવં નમસ્કૃત્ય;
સ્તોતુઃ શાન્તિ-નિમિત્તં,
મન્ત્ર-પદૈઃ શાન્તયે સ્તૌમિ.
ઓમિતિ નિશ્ચિત-વચસે,
નમો નમો ભગવતેઽહંતે પૂજન્મ્;

॥૧૧॥

શાન્તિ-જિનાય જયવતે,
યશસ્વિને સ્વામિને દક્ષિનામ્. ॥૨॥

સકલા-તિશેષક-મહા-
સંપત્તિ-સમન્વિતાય શસ્ત્રાય;
ત્રેલોક્ય-પૂજિતાય ચ,
નમો નમઃ શાન્તિ-દેવાય. ॥૩॥

સર્વા-ઽમર-સુ સમૂહ-
સ્વામિક-સંપૂજિતાય ન જિતાય;
ભુવન-જન-પાલનોદય-
તમાય સતતં નમસ્તસ્મૈ. ॥૪॥

સર્વ-દુરિતૌઘ-નાશન-
કરાય સર્વા-ઽશિવ-પ્રશમનાય-
દુષ્ટ-ગ્રહ-ભૂત-પિશાચ-
શાકિનીનાં પ્રમથનાય. ॥૫॥

યસ્યેતિ નામ-મન્ત્ર-
પ્રધાન-વાક્યોપયોગ-કૃત-તોષા;

[૫૯]

વિજયા કુરુતે જન-હિત-
મિતિ ચ વૃતા નમત તં શાન્તિમ્ ॥૬૧॥

ભવતુ નમસ્તે જગવતિ !
વિજયે ! સુજયે ! પરાપરે રજિતે !

અ-પરાજિતે ! જગત્યાં,
જયતીતિ જયા-વહે ભવતિ ! ॥૭૧॥

સર્વસ્થાપિ ચ સંઘસ્ય,
ભદ્ર-કલ્યાણુ-મર્ગ-પ્રદદે !

સાધૂનાં ચ સદા શિવ-
મુ-તુંહિ-પુષ્ટિ-પ્રદે ! જયાઃ ॥૮૧॥

ભવ્યાનાં કૃત-સિદ્ધે !
નિર્વૃત્તિ-નિર્વાણુ-જનનિ ! સત્વાનામ્;

અભય-પ્રદાન-નિરતે !,
તમેઝસ્તુ સ્વસ્તિ-પ્રદે ! હૃદયમ્ ॥૯૧॥

ભક્તાનાં જન્તૂનાં,
શુભાવહે ! નિત્યસુધતે ! દેવિ !

સમ્યગ્દૃષ્ટિનાં ધૃતિ—

રતિ—મતિ—બુદ્ધિ—પ્રદાનાય ॥૧૦॥

જિન—શાસન—નિરતાનાં,

શાન્તિ—નતાનાં ચ જગતિ જનતાનામ્;

શ્રી—સંપત્તીર્તિ—ચશે,—

વર્દ્ધનિ ! જયદેવિ ! વિજયસ્વ. ॥૧૧॥

સલિલા—ડનલ—વિષ—વિષધર,—

દુષ્ટ—ગ્રહ—રાજ—રોગ—રાણુ—ભયતઃ;

રાક્ષસ—રિપુ—ગણુ—મારિ—

ચૌરેતિ—શ્વાપદાડડદિભ્યઃ. ॥૧૨॥

અથ રક્ષ રક્ષ સુ—શિવં,

કુરુ કુરુ શાન્તિં ચ કુરુ કુરુ સદેતિ;

તુષ્ટિં કુરુ કુરુ પુષ્ટિં,

કુરુ કુરુ સ્વસ્તિં ચ કુરુ કુરુ ત્વમ્ ॥૧૩॥

ભગવતિ ! ગુણુવતિ ! શિવ—શાન્તિ—

તુષ્ટિ—પુષ્ટિ—સ્વસ્તીહ કુરુ કુરુ જનનાનામ્;

[६१]

ओमिति नमो नमो ॐ ॐ ॐ ॐ
 नमः क्षः ॐ ॐ ॐ स्वाहा ॥१४॥

ओमं यन्तामा-क्षर—

पुरस्सरं संस्तुता नयादेवी;

कुरुते शान्तिं नमतां,

नमो नमः शान्तये तस्मै.

॥१५॥

इति पूर्व-सूरिदर्शित—

मन्त्र-पद-विद्वर्त्तितः स्तवः शान्तेः;

सविज्ञा-ऽऽदि-लय विनाशी,

शान्त्यादि-कुरश्च लज्जिमताम् ॥१६॥

यश्चैनं पठति सदा,

शृणुति भावयति वा यथा-योगभू;

स हि शान्तिपदं यायात्,

॥१७॥

सूरिः श्री-मानदेवश्च,

उपसर्गाः क्षयं यान्ति,

छिद्यन्ते विघ्न-वक्षयः;

મનઃ પ્રસન્નતામેતિ,

॥૧૮॥

પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે.

સર્વ-મંગલ-માંગલ્યં,

સર્વ-કલ્યાણ-કારણમૂ;

પ્રધાનં સર્વ-ધર્મણાં,

જૈનં જયતિ શાસનમ્

॥૧૯॥

[શ્રી નાડુલ નગરમાં મરછી હકાવવા શ્રી માનદેવસૂરિજીએ આ સ્તોત્ર રચ્યું છે. એને બણવાથી, સાલણવાથી તથા એના વડે મંત્રેલું જળ છાંટવાથી સર્વે રોગ દૂર થયા હતા અને થાય છે. અને શાંતિ ફેલાય છે. આ સ્તોત્ર પૂર્વમાંથી ઉદ્ભવેલું છે, અને તેમાં શાંતિનાથપ્રભુનું નામ મંત્રાક્ષરરૂપે છે, તેથી જગાદેવી આકર્ષાઈને કેવી રીતે શાંતિ ફેલાવે છે, તેની ખૂણીનો ચમત્કારિક રીતે વિકાસ બતાવવામાં આવ્યો છે.]

૪૮. ચઉ-ક્રસાય.

ચઉક્રસાય-પડિમલ્લુલ્લૂરણુ,

દુજજય-મયણુ-બાણુ-મુસુમૂરણુ;

સરસ-પિયંગુ-વન્નુ ગય-ગામિઉ,

જયઉ પામુ ભુવણુ-તય-સામિઉ ॥૧૯॥

જસુ તણુ-કંતિ-કંડખ-સિણિજીઉ,
 સોહઈ ફણિ-મણિ-કિરણા-ડડલિજીઉ;
 નં નવ-જલ-હર-તડિલય-લંછિઉ,
 સો નિણુ પાસુ પયગછઉ વંછિઉ. ॥૨૧॥

[ભાવાર્થ - આ શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુના ગુણોની સ્તુતિરૂપ
 કૈત્યવંદન છે.]

૪૯. ભરહેસરની સજ્જાય.

ભરહેસર બાહુ-બલી,
 અભય-કુમારો અ, ઠંઠણકુમારો;

સિરિઓ, અણિઆ-ઉત્તો,
 અઈ-મુત્તો, નાગદત્તો અ

॥૧૧॥

મેઅજજ, ચૂલ-ભદો.

વચર-રિસી, નંદિ-સેણુ, સીહ-ગિરી;

કચ-વન્તો અ મુ-કોસલ,

પુંડરિઓ. હેસી, કર-કંદુ.

॥૨૧॥

હલ્લ. વિહલ્લ, મુદંસણુ,

સાલ, મહા-સાલ, સાલિ-ભદો અ;

ભદ્રો, દસન્ન-ભદ્રો,

પસન્ન-ચંદ્રો અ જસભદ્રો. ॥૩॥

જંબુ-પદ્મ, વંકચૂલો,

ગયસુકુમાલો, અવંતિસુકુમાલો;

ધન્નો ઈલાઈ-પુત્તો,

ચિલાઈ-પુત્તો અ બાહુ-મુણી. ॥૪॥

અજજ-ગિરિ, અજજ-રક્ષિત્ત,

અજજ-સુ-હૃદી, ઉદાયગો, મણુગો;

કાલય-સૂરી, સંખો,

પજજુન્નો, મૂલદેવો અ. ॥૫॥

પભવો, વિણુ-કુમારો,

અદ-કુમારો, દદપ્પહારી અ;

સિજજંસ કૂર-ગદ્ગદ,

સિજજંલવ, મેહ-કુમારો અ. ॥૬॥

એમાઈ મહા-સત્તા,

દિતુ મુહં ગુણ-ગણેદિ સંજુતા;

જેસિં નામ—ગાહણે,
પાવ—પખંધા વિલયં જતિ. ॥૭૥॥

સુલસા, ચંદન—ખાલા
મણી—રમા, મયણુ—રેહા, દમયંતી;
નમયાસુંદરી, સીયા,
નંદા, ભદા, સુભદાય. ॥૮૥॥

રાઈ—મઈ, રિસિ—દત્તા,
પટિમાવઈ, અંજણા, સિરિ—દેવી;
જિઠ્ઠે, સુજિઠ્ઠે, મિગાવઈ,
પભાવઈ, ચિદ્ધાણા—દેવી. ॥૯૥॥

ખંભી, સુંદરી, રુપિણી,
રેવઈ, કુંતી, સિવા, જયંતી ય;
દેવઈ, દોવઈ, ધારણી.
કલાવઈ પુષ્ક—ચૂલા ય. ॥૧૦૥॥

પટિમાવઈ ય ગોરી,
ગંધારી. લક્ષ્મણા, મુસીમા ય;

જંબુવર્ધ, સચ્ચ-ભામા,
રુપિણી, કણ્ઠ-ડઢું-મહિસીઓ. ॥૧૧॥

જકુંખા ય જકુંખ-દિત્તા,
ભૂઆ તહ ચેવ ભૂઆ-દિત્તા ય;
સેણા, વેણા, રેણા,
ભઈણીઓ થૂલ-ભદ્રસ. ॥૧૨॥

ઈચ્ચાઈ મહા-સઈઓ
જયંતિ અ-કલંક-સીલ-કલિઆઓ;
અજજ વિ વજજઈ જાસિં,
જસ-પડહો તિ-હુઆણે સયલે. ॥૧૩॥

(ભાવાર્થ:—આ સજ્જાયમાં પ્રાત સ્મરણીય, બ્રહ્મચારી
દાનેશ્વરી તથા તપસ્વી વગેરે ઉત્તમ પુરુષો અને મહાસતી
ઓના નામ ગણાવ્યાં છે.)

પ૦ મન્નહ જિણાણું (શ્રાવક કૃત્યો) ની સજ્જાય
મન્નહ જિણાણુમાણું,
મિચ્છં પરિહરહ, ધરહ સમ્મત્તં;

છ-વિવહ-આવસસયમ્મિ;
ઉજ્જુતો હોઈ-પર્-દિવસં. ॥૧૧॥

પંવેસુ પોસહ-વયં,
દાણું, સીલં, તવો અ ભાવો અ;
સજ્જાય, તમુક્કારો,
પરોવયારો અ જયાણા અ. ॥૧૨॥

જિણુ-પૂઆ, જિણુ-થુણુણું.
ગુરુ-થુઅ, સાહમ્મિઆણુ વચ્છદ્દં;
વવહારસસ ય સુદ્ધી,
રહ-જત્તા, તિત્થ-જત્તા ય. ॥૧૩॥

ઉવસમ, વિચેગ, સંવર.
ભાસા-સસિર્મ. છ-જીવ-કરુણા ય;
ધમ્મિઅ-જાણુ-સંસગ્ગો,
કરણુ-દમો, ચરણુ-પરિણામો. ॥૧૪॥
સંધોવરિ બહુ-માણો,
પુત્થય-લિહણું, પભાવણા, તિત્થે;

સદ્ગુણ કિચ્ચએઅં,

નિચ્ચં સુ-ગુરુવચ્ચેસેણં,

॥૫॥

ભાવાર્થ:—આ સન્નિધિમાં શ્રાવકને કરવા યોગ્ય છત્રીશ કૃત્યોનું વર્ણન છે.

૫૧ સકલ તીર્થવંદના

સકલ તીર્થ વંદું કર જોડ,

જિનવરનામે અંગલ કોડ;

પહેલે સ્વર્ગે લાખ બત્રીશ,

જિનવરચૈત્ય નમું નિશદિશ.

॥૬॥

ખીજે લાખ અઠ્ઠાવીશ કહ્યાં,

ત્રીજે બાર લાખ સદ્દહ્યાં;

ચોથે સ્વર્ગે અડલખ ધાર,

પાંચમે વંદું લાખ જ ચાર.

॥૭॥

છટ્ઠે સ્વર્ગે સહસ્ર પચાસ,

સાતમે ચાલીશ સહસ્ર પ્રાસાદ;

આઠમે સ્વર્ગે છ હજાર,

નવ-દશમે વંદું શત ચાર.

॥૮॥

અગ્યાર—બારમેં ત્રણસેં સાર,
 નવત્રેવેયકે ત્રણસેં અઢાર;
 પાંચ અનુત્તર સર્વે મળી,
 લાખ ચોરાશી અધિકાં વળી. ॥૪॥
 સહસ્ર—સદાશુ ત્રેવીશ સાર,
 લિનવર—ભવનતણા અધિકાર;
 લાંબાં સો ભોજન વિસ્તાર,
 પચાસ ઉંચાં બહાંતેર ધાર. ॥૫॥
 એકસો એંશી બિંબ પ્રસાણુ,
 સભાસહિત એક ચૈત્યે જાણુ;
 સો કોડ બાવન કોડ સંજ્ઞાલ,
 લાખ ચોરાણું સહસ્ર ચૌંઆલ. ॥૬॥
 સાતસેં ઉપર સાઠ વિશાલ,
 સવિ બિંબ પ્રાણુમું તણુ કાઢ;
 સાત કોડ ને બહેંતેર લાખ,
 ભવનપતિમાં દેવલ ભાખ. ॥૭॥

એકસો એંશી બિંબ પ્રમાણુ,
 એક એક ચૈત્યે સંખ્યા જાણુ;
 તેરસેં કેડ નેવ્યાશી કેડ,
 સાઠ લાખ વંદું કર જોડ. ॥૮૧॥
 બત્રીસેં ને ઓગણસાઠ,
 તિરછાં લોકમાં ચૈત્યનો પાઠ;
 ત્રણ લાખ એકાણું હજાર,
 ત્રણસેં વીશ તે બિંબ જુહાર. ॥૮૨॥
 વ્યંતર જ્યોતિષીમાં વળી જોડ,
 શાશ્વતા જિન વંદું તેડ;
 ઋષભ ચન્દ્રાનન વારિષેણુ,
 વર્દ્ધમાન નામે ગુણસેણુ. ॥૮૩॥
 સમેતશિખર વંદું જિન વીશ,
 અષ્ટાપદ વંદું ચોવીશ;
 વિમલાચલ ને ગઢ ગિરનાર,
 આણુ ઉપર જિનવર જુહાર. ॥૮૪॥

શંખેશ્વર કેસરિયો સાર,
 તારંગે શ્રી અનિત જુહાર;
 અંતરિક્ષ વરકાણુ પાસ,
 જીરાવલો તે થંભણુ પાસ. ॥૧૨॥
 ગામ નગર પુર પાટણુ જેહ,
 જિનવરચૈત્ય નમું ગુણુગેહ;
 વિહરમાન વંદું જિન વીશ,
 સિદ્ધ અનંત નમું નિશદ્દિશ. ॥૧૩॥
 અઢી દ્વીપમાં જે અણુગાર,
 અઢાર સહસ્ર શીલાંગના ધાર;
 પંચ મહાવ્રત સમિતિ સાર,
 પાળે પળાવે પંચાચાર. ॥૧૪॥
 બાદ અભ્યંતર તપ ઉજમાલ.
 તે મુનિ વંદું ગુણુમણિમાલ;
 નિત નિત લીલી કીર્તિ કરું,
 “ જીવં કહે ભયસાયર તરું. ॥૧૫॥

(ભાવાર્થ:-આમાં ત્રણ લોકની અંદર આવેલા શાશ્વતા અશાશ્વતા ચૈત્યો તથા તેની અંદર રહેલી પ્રતિમાઓની સંખ્યા બતાવી, તેમને નમસ્કાર કરવામાં આવ્યો છે, આ તીર્થમાળા શ્રી જીવવિજયજી મહારાજએ રચેલ છે.)

પર પોસહનું પચ્ચક્રખાણ

કરેમિ ભંતે ! પોસહં આહાર-પોસહં
દેસઓ સંવઓ, સરીર-સક્રાર-પોસહં
સંવઓ. બંસચેર-પોસહં સંવઓ,
અંવાવાર-પોસહં સંવઓ, ચઉવિહં
પોસહં ઠામિ, જાવ દિવસં [અહોરત્તં]
પજ્જુવાસામિ; દુવિહં, તિવિહેણું,
મણેણું વાયાએ કાએણું, ન કરેમિ,
ન કારવેમિ; તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ
નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણું વોસિયામિ.

(ભાવાર્થ:-આ પોસહનું પચ્ચક્રખાણ છે, એમાં પોચદના ગાર પ્રકાર બતાવ્યા છે. પોચદ લોકને નિંદા વિદ્યામા ન પડનાં ધર્મને પુષ્ટિ મળે, તેવું વર્તન રાખવાનું સમજવું.)

૫૩ ખોસહ પારતાં ગાથા.

સાગર-ચંદો કામો,
ચંદવડિંસો સુદંસણો, ધન્નો;
જેસિ પોસહ—પડિમા,
અખંડિયા જીવિઅંતે વિ. ॥૧॥

ધન્ના સલાહણિજ્જા,
સુલસા આણુંદ,—કામદેવા ય;
જસ પસંસઈ ભયવં,
દદવ્યયત્તં મહા—વીરો. ॥૨॥

પોસહ વિધિજે લીધો, વિધિએ પાર્યો,
િવધિ કરતાં જે કોઈ અવિધિ હુએ.

હોય તે સજિ હુ મન, વચન; કાયાએ
કરી. મિચ્છા મિ દુક્કડં ॥

પોસહના અદાર દોષ માંહે જે કોઈ
દોષ લાગ્યો હોય. તે સજિ હુ મન—વચન—
કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કડં ॥

ભાવાર્થ:—આ ગાથાઓ પોસહ પારતી વખતે બોલાય છે. આમાં વારંવાર પોસહ કરવાની આપણને ભાવના થાય માટે દૃષ્ટાંતરૂપ થવા માટે પોસહવ્રતમાં દઢ રહેલા શ્રાવક શ્રાવિકાઓની પ્રશંસા કરવામાં આવી છે.

૫૪ સકલકુશલવલ્લી૦

સકલ—કુશલ—વલ્લી—પુષ્કરાવર્ત—મેઘો,

દુરિતતિમિરભાનુઃ કલ્પવૃક્ષોપમાનઃ;

ભવજલનિધિપોત : સર્વસંપત્તિહેતુઃ;

સ ભવતુ સતતં વઃ શ્રેયસે શાન્તિનાથઃ

શ્રેયસે પાર્શ્વનાથઃ ૧

૫૫ સીમંધર જિન ચૈત્યવંદન

શ્રી સીમંધર વીતરાગ ! ત્રિભુવન તમે ઉપગારી;

શ્રી શ્રેયાંસપિતા કુળે, બહુ શોભા તુમારી. ૧

ધન્ય ધન્ય માતા સત્યકી, જોણે જ્યો જ્યકારી;

વૃષભલંછને વિરાજમાન, વંદે નરનારી. ૨

ધનુષ પાંચસેં દેહડીએ, સોહીએ સોવન વાન;

‘કીર્તિવિજય’ઉવજાવનો, ‘વિનય’ધરે તુમધ્યાન. ૩

૫૬ શ્રી સીમંધર જિન સ્તવન

પુદ્ગલવર્ધવિજયે જ્યોરે, નયરી પુંડરિગિણી સાર,

શ્રી સીમંધર સાહિબા રે, રાય શ્રેયાંસ કુમાર,

જિણુંદરાય ! ધરજે ધર્મસનેહ. ૧

મોટા નાના આંતરો રે, ગિરુઆ નવિ દાખંત;
શશિ દરિસણુ સાયર વધે રે, કૈરવવન વિકસંત.

જિણુંદરાય૦ ૨

ઠામ કુઠામ ન લેખવે રે, જગ વરસંત જળધાર;
કર દોય કુસુમે વાસીએ રે, છાયા સવિ આધાર.

જિણુંદરાય૦ ૩

રાય ને રંક સરિખા ગણે રે, ઉઘોતે શશિ સૂર;
ગંગાજળ તે ખિહુંતણા રે, તાપ કરે, સવિ દૂર.

જિણુંદરાય૦ ૪

સરિખા સહુને તારવા રે, તિમ તમે છો મહારાજ,
મુજણું આંતર કિંમ કરો રે? ખાંહ્ય ગ્રહાની લાજ.

જિણુંદરાય૦ ૫

મુખ દેખી ટીલું કરે રે, તે નવિ હોય પ્રમાણ;
મુજરો માને સવિતણો રે, સાહિબ તેહ મુજણ.

જિણુંદરાય૦ ૬

વૃષભલંછન માતા સત્યકી રે, નંદન રૂકિમણિકંત;
'વાચકજસ' કમિ વિનવે રે, ભયભંજન ભગવંત.

જિણુંદરાય૦ ૭

૫૭ શ્રી શીમંદર જિન મોય.

શ્રીમંદર તિનવર ! મુખદર સાહિબ દેવ !

અનિહંત સકળની. ભાવ ધરી કરું સેવ.

વિધિઓ :

૬૧ ગુરુવંદનનો વિધિ.

પ્રથમ બે ખમાસમણુ દઈ, પછી ઇચ્છાકાર સુહારાઈ નો પાઠ કહી અખલુદ્રિઠઓ પદવીધરોને ખમાસમણુ દઈ ખામવો ને ખમાસમણુ દઈ પરચક્રખાણુ લેવું.

૬૨ ચૈત્યવંદન કરવાનો વિધિ.

પ્રથમ ત્રણ “ખમાસમણુ” દેવાં, પછી ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહુ લગવન! ચૈત્યવંદન કરું? ઇચ્છાં સકલકુશલ-વલ્લીં કહી ચૈત્યવંદન કહેવું. પછી જંકિંચિ કહી બે હાથ જોડી નાસિકા સુધી હાથ ઉંચા રાખી, નમુત્યુણું, જાવંતિ ચેઈઆઈ કહી, ખમાસમણુ દઈ જાવંત કેવિ સાહૂં નમોહર્ષત કહી સ્તવન કહેવું. પછી બે હાથ જોડી લલાટે લગાડી જય-વીરરાય કહેવા. (આલવમખંડા સુધી કહ્યા પછી, હાથ જરા નીચે ઉતારી લેવા) પછી ઉભા થઈ અરિહંત ચેઈ-આણું અન્નત્યં કહી. એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી નમોહર્ષત કહી થોડી થોડી કહેવી.

૬૩ સામાયિક લેવાનો વિધિ.

પ્રથમ ઉચે આસને પુસ્તક પ્રમુખ મૂકી, શ્રાવક-શ્રાવિકા કટાસણું, મુકપત્તિ, ચરવળો લઈ, શુદ્ધ વસ્ત્ર પહેરી, જગ્યા પ્રમાણ કટાસણા ઉપર બેઠી મુકપત્તિ ડાબા હાથમાં મુખ પાસે રાખી, જમણા હાથ સ્થાપનાજી સન્મુખ રાખી, એક નવકાર ગણી, પંચિંદિઅ કહી, ખમાસમણુ દઈ, ઇરિયાવહિયં, તસ્સ-

ઉત્તરી, અન્નરથ બિસસિએણું, એક લોગરસ અથવા ચાર નવ-
કારનો કાઉરમગ્ગ કરી, પારી, પ્રગટ લોગરસ કહેવો.

પછી ખમાસમણ દર્ધ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ લગવનૂ
સામાયિક મુહપત્તિ પડિલેહઉં ? ઇચ્છં એમ કહી, મુહપત્તિ
તથા અગતી પડિલેહણુ પચાસ બોલ કહી કરવી.

પછી ખમાસમણ દર્ધ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ લગવનૂ સામા-
યિક સંદિસાહઉં ? ઇચ્છં કહી, ખમાં દર્ધ ઇચ્છાં સામાયિક
હાઉં ? ઇચ્છં એમ કહી, બે હાથ ભેડી, એક નવકાર ગણી,
ઇચ્છકારી ભગવનૂ પસાય કરી સામાયિક દંડક ઉચ્ચરાવોળ,
એમ કહેવું, પછી વડીલ અને તે ન હાય તો પોતે કરેમિ-
ભ તે કહે.

પછી ખમાસમણ દર્ધ ઇચ્છાં બેસણે સંદિસાહઉં ?
ઇચ્છં કહી, ખમાં દર્ધ ઇચ્છાં બેસણે હાઉં ? ઇચ્છં કહી,
ખમા, દર્ધ ઇચ્છાં સજ્જાય સન્નિમાહઉં ? ઇચ્છં કહી
ખમાં દર્ધ ઇચ્છાં સજ્જાય કરું ? ઇચ્છં એમ કહી ત્રણ
નવકાર ગણવા. પછી બે ઘડી સજ્જાયધ્યાન-પર્મધ્યાન-કરવું.

૧૪ સામાયિક પારવાનો વિધિ.

ખમાસમણ દર્ધ, ઇચ્છિયાવહી પડિલ્લમવાધી માંડી ચાવત
લોગરસ મુધી કહી, ખમાંદર્ધ ઇચ્છાં મુહપત્તિ પડિલેહઉં ?
ઇચ્છં કહી મુહપત્તિ પડિલેહી, ખમાસમણ દર્ધ ઇચ્છાં
સામાયિક પારું ?

શુન કહે-પ્રદેશિ કાયવં (કરીને બીજું સામાયિક
કરવા પ્રેમ છે)

પારનાર કહે-યથાચક્તિ, વળી ખમાં દર્ધ ઇચ્છાં
સામાયિક પારું.

ગુરુ કહે-આચારો ન મુત્તવો (આચાર છોડવા જેવો નથી.)
 પારનાર કહે-તહત્તિ. પછી જમણો હાથ ચરવળા અથવા
 કટાસણા ઉપર સ્થાપી, એક નવકાર ગણી સામાઈઅ વચ્ચુત્તો
 કહેવું, પછી જમણો હાથ આપણી સામે સવળો રાખીને
 (ઉત્થાપની મુદ્રા કરી) એક નવકાર ગણવો.

૬૫ પડિલેહણ કરવાની વિધિ

નવકાર, પંચિંદિઅથી સ્થાપના સ્થાપવા. સ્થાપનાચાર્ય
 હોય તો નવકાર, પંચિંદિઅ ન કહેવા. પછી ખમાઠ ઇરિયાવહી
 કહેવા. તસ્સઉત્તરી. અન્નત્યઠ કહી, એક લોગસ્સ અથવા
 ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ કરી, પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહી.
 હલે પગે ઊસી, ગુહપત્તિ, ચરવડો, કટાસણું ઉત્તરાસણ,
 ધોતિયું, કંદોરો, આદિનું પડિલેહણ કરવું. પછી ઇરિયાવહિયા
 પડિછમી કાળે કાઢી કલેવર સચિત્ત આદિ નેઈ, કાળને
 જયણાથી સુપડીમાં લઈ, કાળે પરડવવા જગ્યા શોધી અણુ-
 નાણુ જસ્તુગાહો કહી, કાળે પરડવીને ત્રણ વાર વોસિરઈ
 કહેવું. કાળે પરડવ્યા પછી ઇરિયાવહિયા પડિછમવા.

૬૬ દેવ વાંદવાનો વિધિ.

પ્રથમ ઇરિયાવહી પડિછમવાથી માડીને યાવત્ લોગસ્મ
 કહી ઉત્તરાસણ નાખી, ગૈત્યવંદન, નમુત્યુણું કહી જય-
 વીયરાય આશવમખંડા મુધી કહેવા. પછી બીજું ગૈત્યવદન
 કહી, નમુત્યુણું કહી, અરિહંત ચેઈઠ અન્નત્યઠ એક નવકારનો
 કાઉસ્સગને નમોઽર્હત્તં એક થોય, પછી લોગસ્સઠ સવ્વલોએઠ
 અન્નત્યઠ કાઉસ્સગ, બીજી થોય પુદ્ધરવરદીઠ સુઅસ્સઠ

અન્નતથા ડાહિ યોય, સિદ્ધાણું ૦ વેયાવચ્ચ ૦ અન્નતથા
 એક નવકારનો ડાહિસ્સગ, નમોઽહંત ૦ ચોથી યોય, વળી
 નમુત્થુણું કહી એ પ્રમાણે જ ચાર યોયો કહેવી. પછી નમુત્થુણું
 તથા જાવંતિ અને જાવંત કે વિ સાદૃ કહી, સ્તવન કહી
 અરધા જય વીયરાય—આલવમખંડા સુધી કહેવા. પછી ચૈત્ય-
 વંદન કરી નમુત્થુણું કહી આખા જય વીયરાય કહેવા
 ત્યારપછી ખમાસમણુ દઈ ઈંછાં સજ્જાય કહી ઈંછું કહી,
 નવકાર ગાળી, મણુણુ જિણુણુંની સજ્જાય કહેવી. મધ્યાહ્ને
 તથા સાં? દેવ વાંટીએ ત્યારે સજ્જાય ન કહેવી.

૧૭ દેવસિંચ પ્રતિક્રમણુની વિધિ

૧ પ્રથમ આભાયિક લેવું.

૨ પછી ખાળી જ વાપરું હોય તો મુહપત્તિજ પરિલેહવી.

૩ આદ્યાર વાપર્યો હોય તો મુહપત્તિ પરિલેહો વાંદણું જે
 દેવા પછી ઈંછાદારી લગવન પસાય કરી પચ્ચક-
 ખાણુનો આદેશ આપરોહ.

૪ પછી, ચંદ્રાગ્નિ પચ્ચકખાણુ કરવું.

૫ યગ્નાન્નમણુ દઈ ઈંછાદારણું ૦ ચૈત્યવંદન કરું ? ઈંછું.
 મળી. પરિલે અથવા ચોતે ચૈત્યવંદન કહીને જંદિચિ
 મરેણું પાળી—

૧ નમુત્થુણું કહી, ડાહિ કહીને સરિહ ન ચોતિ દું કહી.
 એક નવકારનો ડાહિસ્સગ પાળી, નમોઽહંત કહીને
 પ્રાન્ન. મરેણું કહેવી. પાળ.—

૧ ૧ નં નં

૭ લોગસ્સ કહેવો. સંવલોએ અરિહંત ચેઈઅ.ણું કહીને એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારીને ખીણ 'થોય' કહેવી પછી—

૮ પુદ્ગલરવરદી કહી, સુઅસ્સ લગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં વંદણું કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારીને 'ત્રીણ' થોય કહેવી પછી—

૯ સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું કહી, વેયાવચ્ચગરાણું કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નતથં કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારીને નમોઽર્હત્તં કહી થોથી થોય કહેવી. પછી—

૧૦ બેસીને નમુત્થુણું કહેવું. પછી—

૧૧ ચાર ખમાસમણુ દેવા પૂર્વક લગવાનહં આચાર્યહં ઉપાધ્યાયહં સર્વસાધુહં ને થોભવંદન કરવું પછી ઇચ્છકારી સમસ્ત શ્રાવકને વંદું, કહી—

૧૨ ઇચ્છાકારેણું દેવસિઅ પડિક્કમણે કાઉ ? ઇચ્છં કહી, જમણે હાથ ચરવળા કે કટાસણા ઉપર સ્થાપીને સંવસ્સ વિ દેવસિઅં કહેવું. પછી—

૧૩ ઊભા થઈ, કરેમિ ભંતે, ઇચ્છામિ કામિ કાઉસ્સગ્ગં ભે ને દેવસિઓં તસ્સ ઉત્તરીં અન્નતથં કહી—

૧૪ પંચાચારની આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. આઠ ગાથા ન આવડે તો આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. તે પારીને લોગસ્સ કહેવો.

૧૫ પછી બેઝીને ત્રીન્ત આવશ્યકની મુદ્ધપત્તિ પડિભેદી વાંદણાં બે દેવાં.

૧૬ પછી ઊભા થઈને પંચાકાં દેવસિંચં આલોહં ? દચ્છં
આલોહોમિ, ને મે દેવસિંચોં કહીને—

૧૭ સાત લાખ કહેવા. પછી અઢાર પાપરધાનક આલોવીને—

૧૮ સંવરસ વિ દેવસિંચં કહી બેઝી જમણે પગ ઊભો રાખી

૧૯ એક નવદાર ગણી, કરેમિ ભંતેં છંછામિ પઠિછમિઉં
કહીને—

૨૦ વંદિત્ત કહી બે વાંદાણા દેવા પછી—

૨૧ અગ્નિદ્રિહ્યો હુ અગ્નિસંતર દેવસિંચં ખામીને વાંદાણાં
બે દેવા, પછી ઊભા થઈ આયરિચ ઉવલગાએ કહેવા.

૨૨ પછી કરેમિ ભંતેં છંછામિ હામિ હાઉસગ્ગં, ને મે
દેવસિંચોં કહી, તરસ ઉત્તરીં અન્નતથં કહી બે લોગ-
રસનો અપવા આઠ નવદારનો હાઉસગ્ગ કરી, પારીને
લોગરસ કહેવો.

૨૩ પછી સંવલોએ અરિદતથેકંચ લુ કહી એક લોગરસ
અપવા ચાર નવદારનો હાઉસગ્ગ કરી પારીને—

૨૪ પુદ્ગલવરીં અન્નરસ ભાવેં કરેમિ હાઉં વંદણું
કહી, એક લોગરસ અપવા ચાર નવદારનો હાઉસગ્ગ
કરી પારીને—

૨૫ ગિજા, પુદ્ગલં કહી ને કરેમિ હાઉસગ્ગં
અપવા ચાર નવદારનો હાઉસગ્ગ કરી, પારીને—
કહેવો કહીને પારીને બેઝી જમણે ને જો નનો—
કહેવો કહી ને જો નનો કહેવો કહી પછી—

૨૬ ગિજાદેવો કરેમિ મહા કમંડલું કહી એક નવદારનો

કાઉસગ્ગ કરી, પારીને પુરુષે નમોઽર્હત્ત્વં કહી, છસે
ખિત્તે તથા સ્ત્રીએ નમોઽર્હત્ત્વં કહ્યા વિના યસ્યાઃ ક્ષેત્રં
ની થોય કહેવી. પછી—

૨૭ પ્રગટ એક નવકાર ગણી, બેસીને છટ્ઠા આવશ્યકની મુહ-
પત્તિ પડિલેહી બે વાંદણા લેવા પછી—

૨૮ સામાયિક, ચઉઘ્વિસતથો, વંદણુ, પડિછમણુ, કાઉસગ્ગ
પચ્ચદ્વખાણુ કયુ' છેલ્લ, એમ કહી છ આવશ્યક સંભારવા.

૨૯ ઇચ્છામો અણ્ણસટ્ઠિં, નમો ખમાસમણ્ણણું કહી પુરુષ
નમોઽર્હત્ત્વં કહીને, નમોઽસ્તુ વર્ધમાનાય કહે અને સ્ત્રી
માત્ર સંસારદાવાની ત્રણ થોયો કહે. પછી—

૩૦ નમુત્થુણું કહી ઇચ્છાકારેણું સ્તવન લાણુ ? ઇચ્છં કહી
નમોઽર્હત્ત્વં સ્તવન, વરકનક પછી લગવાનહું આદિ વાંદવા.

૩૧ જમણો હાથ ઉપધિ ઉપર સ્થાપી અડ્ઠાઇજાસું કહેવું.

૩૨ ઇચ્છાકારેણું દેવસિઅપાયચ્છિત્તવિસોહણુત્થં કાઉસગ્ગ
કરૂં ? ઇચ્છં દેવસિઅપાયચ્છિત્તવિસોહણુત્થં કરેમિ કાઉ-
સગ્ગં અન્નત્થં કહી ચંદેસું સુધી ચાર લોગસનો
અથવા સોળ નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી પારી પ્રગટ
લોગસ કહેવો.

૩૩ પછી ખમાસમણુ બે દર્ઝ, કમે સજ્જાય સહિસાહુઉં ?
અને સજ્જાય કરૂં ? એ બે આદેશો માગી બેસી એક
'નવકાર' ગણી સજ્જાય કહેવી, પછી એક નવકાર ગણી
ખમાસમણુ દર્ઝ—

૩૪ ઇચ્છાકારેણું હુદ્ધખદ્ધખય-દમ્મદ્ધખય નિમિત્તં કાઉસગ્ગ

૬૩ ૧ ઈન્દ્રિયં હૃદયમ્ અથ—કમ્પદ્વયનિમિત્તં કદેભિ કાઉ-
સ્મગ્ગં અન્નત્યં કહી સંપૂર્ણ ચાર લોગસ્સ અથવા સોળ
નવકારનો કાઉસ્મગ્ગ કરવો. પછી એક જાતે અથવા પોતે
પારી નમોઁહંતં લઘુશાનિ કહી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.

૭૫ પછી ખમાં દર્શિય્યાવદિ. તદ્વસ ઉત્તરીં અન્નત્યં
કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્મગ્ગ
કરી, પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.

૭૬ પછી ચઉદસાય, નમુત્થુણું કહી, જાવંતિ અને જાવંત
દેવિ નામ કહી ઉવન્ગહર. જપતીયસાય કહી શુદ્ધ-
પત્તિ પહિલેલી ગામાનિક પારવાના વિધિ પ્રમાણે સામા-
યિક પારવું. અંતરવિધિ શુદ્ધ પાસેથી નમજવો.

૬૮ રાહગ્ય પ્રતિષ્ઠમાગુનો વિધિ.

૧ પ્રથમ પૂર્વ રીતે સામાયિક લેવું પછી—

૨ ઇન્દ્રિયામરેણું હૃદયમિણુ-હૃદયમિણુ ઉદાવણી રાહગ્યપાય-
નિષ્પત્તિ વિન્નાહાગુત્યં કાઉસ્મગ્ગ કહું ૧ ઈન્દ્રિયં હૃદયમિણુ-
હૃદયમિણુ ઉદાવણી રાહગ્યપાયનિષ્પત્તિવિન્નાહાગુત્યં કદેભિ
કાઉ- સ્મગ્ગં અન્નત્યં કહી ચાર * લોગસ્સ નો અથવા સોળ
નવકારનો કાઉસ્મગ્ગ કરવો. પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહી-
૩ ખમાસમા દર્શિય્યાવદિના રીતે વર્તન કરી જપ-
તીયસાય કહી પ્રગટ પછી—

૪ * * * * * તેમ તે * સામાન્ય-ગોળીસ * મુદ્ધી
* * * * * એ તે * નિમ્નસ્થાન * કદે

- ૪ ચાર અમાસમણુ દેવાપૂર્વક લગવાનહું, આચાર્યહું,
ઉપધ્યાયહું, મર્ત્તસાધુહું ને વાંદવા, પછી—
- ૫ અમાસમણુ બે દર્દ, સજ્જાયાના આદેશ માંગી, એક
નવકાર ગણીને ભરહેસરની સજ્જાય કહી નવક ૨ એક
ગણવો પછી—
- ૬ ઉભા થઈ ઈચ્છકાર સુહુરાઈ કહેવા.
- ૭ ઈચ્છાકાં રાઈઅપડિછાણે ઠાડ ? ઈચ્છાં કહી જમણે
હાથ ઉપધિ ઉપરસ્થાપીને સંવસ્સ ત્રિ રાઈચ્છાં કહેવું.
- ૮ નમુત્યુણું. કરેમિ તા તે કહી, ઈચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગાં,
તસ્સ ઉત્તરી, અન્નત્થં કહી, ચ દેસું મુધી એક લોગસ્સ
અથવા નાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી—
- ૯ પ્રગટ લોગસ્સ કહી, મંવલોએ અરિહંતં કહી એક
લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી
પુરંખરવરદીં સુઅસ્સં વંદણું કહી પંચાચારની આઠ
ગાથા અથવા આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી
સિદ્ધાણું પુદ્ધાણું, કહીને ત્રીજા આવશ્યકની મુદ્ધપત્તિ
પરિલેહી વાંદણા બે દેવા.
- ૧૦ પછી ત્યાંથી તે અખ્ખુટ્ટિઠાએ ખામી વાદણાં બે દર્દએ
છીએ, ત્યાં મુધી સર્વ દેવસિઅની રીતે કહેવું પછી
- ૧૧ આદરિઅ ઉવજ્જાએ, કરેમિ ભંતે, ઈચ્છામિ ઠામિ
કાઉસ્સગ્ગાં તસ્મઉત્તરીં અન્નત્થં કહી તપચિંતવણીનો-
અથવા મે જ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, તે પારીને-
- ૧૨ પ્રગટ લોગસ્સ કહી ઇટકા આવશ્યકની મુદ્ધપત્તિ પરિલે-
હીને વાંદણા બે દેવાં પછી—

- ૧૩ તીર્થવંદના કરવા સકલતીર્થ કહેવું *પછી—
- ૧૪ વજ્રમહિ પચ્ચક્ષુખાણુ ૧૬વું. પછી—
- ૧૫ ગામાયિક, ચાલિવિમલ્યો, વદણ, પહિલમણ, કાલિસગ્ગ
પચ્ચક્ષુખાણુ કથું છે છ, એમ કહી છ આવશ્યક સંભા-
રવા તમાં પચ્ચક્ષુખાણુ કથું હોય તો કથું છે છ,
કોણું પછી ઈન્દ્રામો આણુમટિં નમો ખમાગમણાણું
નમોદર્શન કહી—
- ૧૬ વિશાલલોચન કહી નમુત્યુણું અરિહંત ચંદ્રઆણું કહી
એક નવદારનો કાલિસગ્ગ કહી પાત્રીને નમોદર્શન કહી
કલ્પાકલની પ્રથમ થોય કહેવી પછી—
- ૧૭ લોગચ્ચ, પ્રખરવરદી, સિદ્ધાણું-ગુદ્રાણું કહી અનુકરે
ગાદીની ગણેય થોયો કહેવી પછી—
- ૧૮ નમુત્યુણું કહી ભગવાનહં આદિ ચાર ખમાસમણે
ગંધવા. પછી—
- ૧૯ ભગવો તારા ઉપધિ ઉપર સ્થાપી આરદારભજેસુ
કહેવું પછી
- ૨૦ ખમ ન રહી શ્રી ચીમંપરસગીહું ચૈત્યવર્ધન, સત્વન,
વચ્ચ-વીયરાય, કાલિસગ્ગ, થોય પર્વત સર્વ કહેવું.
પછી—
- ૨૧ ખમ ભમા પુરંદ્ર શ્રીનિહાર દલસુ ચૈત્યવર્ધન, સત્વન,
વચ્ચવાચાય, કાલિસગ્ગ થોય પર્વત સર્વ કહેવું પછી—
- ૨૨ ભગવતિ ખગવાના નિ પમાણે ન મારિ મારવું.
પછી—
- ૨૩ ભગવતિ ખગવાના નિ પમાણે ન મારિ મારવું.
પછી—
- ૨૪ ભગવતિ ખગવાના નિ પમાણે ન મારિ મારવું.
પછી—
- ૨૫ ભગવતિ ખગવાના નિ પમાણે ન મારિ મારવું.
પછી—
- ૨૬ ભગવતિ ખગવાના નિ પમાણે ન મારિ મારવું.
પછી—
- ૨૭ ભગવતિ ખગવાના નિ પમાણે ન મારિ મારવું.
પછી—
- ૨૮ ભગવતિ ખગવાના નિ પમાણે ન મારિ મારવું.
પછી—
- ૨૯ ભગવતિ ખગવાના નિ પમાણે ન મારિ મારવું.
પછી—
- ૩૦ ભગવતિ ખગવાના નિ પમાણે ન મારિ મારવું.
પછી—

૬૯ પચ્ચદ્ધાણુ પારવાનો વિધિ.

૧ પ્રથમ ઇરિયાવહિ પડિહમવા. પછી જગચિંતામણીનું ચૈત્યવંદન પૂરા જયવીરરાય સુધી કહેવું.

૨ પછી ખમાં ઇચ્છા સજ્જાં કરું કહી, નવકાર, મણ્ણુક જિણાણુંની સજ્જાય કહી, ખમાં મુહપત્તિ પછી ખમાં દઈ ઇચ્છાં પચ્ચદ્ધાણુ પારું ? યથાશક્તિ કહી ખમાં દઈ ઇચ્છાં પચ્ચદ્ધાણુ પાયું, તહત્તિ એમ કહી, જમણે હાથ કટાસણા કે ચરવલા ઉપર સ્થાપી એક નવકાર ગણી પચ્ચદ્ધાણુ કયું હોય તે, કહીને પારવું. તે આ પ્રમાણે—

ઉગ્ગએ સૂરે નમુદ્ધારસહિઅં, પોરિસિં, સાદ્ધપોરિસિં
મુદ્ધિસહિઅં પચ્ચદ્ધાણુ કયું ચઉવિહાર, આયંખિલ,
નીવિ, એકાસણું, બેઆસણું પચ્ચદ્ધાણુ કયું તિવિહાર,
પચ્ચદ્ધાણુ ક્કાસિઅં, પાલિઅં, સોહિઅં તિરિઅં, કિદ્ધિઅં,
આરાહિઅં, જં ચ ન આરાહિઅં તસ્સ મિચ્છા મિ હુક્કં.

તિવિહાર ઉપવાસવાળાએ નીચે પ્રમાણે પારવું.

સૂરે ઉગ્ગએ ઉપવાસ કર્યો તિવિહાર, પોરિસિ,
સાદ્ધપોરિમી, પુરિમદ્ધ મુદ્ધિસહિઅં, પચ્ચદ્ધાણુ કયું
પાણુહાર પચ્ચદ્ધાણુ ક્કાસિઅં વિગેરે.

પછી આસને બેસી એક નવકાર ગણવો.

૭૦ પચ્ચક્ષુખાણી

૧ નમુકકારસહિઅં મુદ્દિઠસહિઅંનું

ઉગ્ગએ સૂરે નમુકકારસહિઅં મુદ્દિઠસહિઅં-
પચ્ચક્ષુખાઈ ચઉવ્વહં પિઆહારં, અસણું, પાણું,
ખાઈમં, સાઈમં, અન્નતથણાભોગેણું, સહસાગારેણું,
મહન્નરાગારેણું સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરઠં.

૨ પોરિસી-સાહ્લપોરિસીનું.

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુકકારસહિઅં, પોરિસિં, સાહ્લ-
પોરિસિં, મુદ્દિઠસહિઅં, પચ્ચક્ષુખાઈ, ઉગ્ગએ સૂરે,
ચઉવ્વહં પિઆહારં અસણું, પાણું, ખાઈમં, સાઈમં,
અન્નતથણાભોગેણું, સહસાગારેણું, પચ્છન્ન-કાલેણું
તિસામે, હોણું, સાહ્લવયણેણું, મહન્નરાગારેણું, સવ્વ-
સમાહિવત્તિયાગારેણું, વોસિરઠં.

૩ ખેઆસણા-એકાસણાનું.

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુકકારસહિઅં, પોરિસિં, સાહ્લ-
પોરિસિં, મુદ્દિઠસહિઅં, પચ્ચક્ષુખાઈ, ઉગ્ગએ સૂરે, ચઉ-
વ્વહં પિઆહારં અસણું, પાણું, ખાઈમં, સાઈમં,
અન્નતથણાભોગેણું, સહસાગારેણું, પચ્છન્ન-કાલેણું,
તિસામે, હોણું, સાહ્લવયણેણું, મહન્નરાગારેણું, સવ્વ-

સમાહિવત્તિયાગારેણું વિગઢ્યો પચ્ચક્ખાઈ, અન્ન-
તથણાભોગેણું, સહસાગારેણું લેવાલેવેણું, ગિહતથ-
સંસદ્દેણું ઉક્ષિખત્તવિવેગેણું, પહુચ્ચમક્ષિખ્યેણું,
પારિદ્દઠાવણિયાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સવ્વસમા-
હિવત્તિયાગારેણું, ખિયાસણું પચ્ચક્ખાઈ-તિવિહંપિ
આહારં-અસણું, ખાઈમં, સાઈમં અન્નતથણાભોગેણું,
સહસાગારેણું, સાગારિયાગારેણું, આઉંટણપસારેણું,
શુરૂચ્ચભુદ્દઠાણેણું, પારિદ્દઠાવણિયાગારેણું, મહત્તરા-
ગારેણું, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું, પાણુરસ લેવેણું
વા, અલેવેણું વા, અચ્છેણું વા, અહુલેણું વા, સસિત્થેણું
વા, અસિત્થેણું વા વોસિરઘ.

એ એકાગણાનું પચ્ચક્ખાણું કરવું હોય તો
“ખિયાસણું” ને ઠેકાણે “અગાસણું” કહેવું.

૪. આયંખિલનું

ઉગ્ગએ સૂરેનમુકકારસહિઅં, પોરિસિં, સાહ્દ-
પોરિસિં, મુદ્દિઠસહિઅં, પચ્ચક્ખાઈ, ઉગ્ગએ સૂરે
ચઉવિહંપિઆહારં-અસણું, પાણું, ખાઈમં,
સાઈમં, અન્નતથણાભોગેણું, સહસાગારેણું, પચ્ચન્ન-
-કાદેણું. દિયામોહેણું, સાહુવયણેણું, મહત્તરાગા-
રેણું, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું, આયંખિલં પચ્ચ-
ક્ખાઈ અન્નતથણાભોગેણું, સહસાગારેણું, લેવાલેવેણું,

૬. ચઉવિહાર ઉપવાસનું.

સૂરે ઉગ્ગએ અખભત્તદ્ઠં પચ્ચક્ખાધ-ચઉવિહારં પિ આહારં-અસણું, પાણું, ખાધમં, સાધમં-અન્નતથણાભોગેણું, સહસાગારેણું; પારિટ્ઠાવણિયાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું, વોસિરઘં.

સાંજના પચ્ચક્ખાણો.

ખિયાસણું, એકાસણું, આયંખિત્ત, તિવિહાર ઉપવાસ કે છટ્ઠ વગેરે કરનારે સાંજે લેવાનું —

૧. પાણહારનું.

પાણહાર દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાધ-અન્નતથણાભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરઘં.

૨. ચૌદ નિયમ ધારનારે લેવાનું દેસાવગાશિકનું

દેસાવગાસિઅં ઉવભોગં પરિભોગં પચ્ચક્ખાધ-અન્નતથણાભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરઘં.

૩. ચઉવિહારનું.

દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાધ-ચઉવિહારં પિ આહારં-અસણું, પાણું, ખાધમં, સાધમં અન્નતથણાભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરઘં.

૪. તિવિહારનું

દિવસચરિત્રમં પચ્ચક્કખાઈ-તિવિહંપિ આહારં
અસાણું, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નતથણાભોગેણું, સહ-
સાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું
દોસિરઈ.

૫. દુવિહારનું

દિવસચરિત્રમં પચ્ચક્કખાઈ-દુવિહંપિ આહારં,
અસાણું, ખાઈમં, અન્નતથણાભોગેણું, સહસાગા-
રેણું, મહત્તરાગારેણું. સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું
દોસિરઈ.

૭૬. તીર્થંદરોનાં નામ, લાંછન. વર્ણ

ક્રમ નામ	લાંછન	વર્ણ
૧ કપલદેવ	બળા	કાંચન
૨ અભિજનાથ	હાથી	..
૩ સંભવનાથ	દોહા	..
૪ અભિજનાનરવાચી	વાદરો	..
૫ કુમ્ભનાથ	કિંચકદી	..
૬ સદાશંકરવાચી	કુચ	ચંદ્ર
૭ કુપરદેવનાથ	સાંઈરો	કાંચન
૮ સંકેશ્વરનાથ	ચંદ્ર	ચંદ્રચંદ્ર

૯ સુવિધિનાથ	મગરમચ્છ	ઉલ્લઝવળ
૧૦ શીતળનાથ	શ્રીવત્સ	કાંચન
૧૧ શ્રેયાંસનાથ	ગેડો	”
૧૨ વાસુપૂજ્યસ્વામી	મહિષ (પાડો)	રક્ત
૧૩ વિમલનાથ	વરાહ (ભૂંડ)	કાંચન
૧૪ અનન્તનાથ	સિંચાણો	”
૧૫ ધર્મનાથ	વજ્ર	”
૧૬ શાંતિનાથ	મૃગ	”
૧૭ કુન્થુનાથ	છાગ (ખાકડો)	”
૧૮ અરનાથ	નંદાવર્ત	”
૧૯ મલ્લિકનાથ	કુમ્ભ	નીલ
૨૦ મુનિસુવતસ્વામી	કાચળો	શ્યામ
૨૧ નમિનાથ	લીલું કમળ	કાંચન
૨૨ નેમિનાથ	શંખ	શ્યામ
૨૩ પાર્થનાથ	સર્પ	નીલ
૨૪ મહાવીરસ્વામી	સિંહ	કાંચન

૭૨. નવપદના			નામ તથા વર્ણ		
ક્રમ	નામ	વર્ણ	ક્રમ	નામ	વર્ણ
૧	અરિકંત	ધોળો	૬	દર્શન	ધોળો
૨	મિદ્ધ	સતો	૭	જ્ઞાન	ધોળો
૩	આચાર્ય	પીળો	૮	ચરિત્ર	ધોળો
૪	ઉપાધ્યાય	લીલો	૯	તપ	ધોળો
૫	સાધુ	કાળો			

૭૩ વીશ વિહરમાન જિનનાં નામ

૧	સીમંધર	૮	અનન્તવીર્ય	૧૫	ઈન્દ્રવર
૨	સુગપંધર	૯	સુરપ્રભ	૧૬	નેમિપ્રભ
૩	બાહુ	૧૦	વિશાલ	૧૭	વીરજેન
૪	સુગાહુ	૧૧	વજ્રંધર	૧૮	મહાબાહુ
૫	સુમાન	૧૨	ચન્દ્રાનન	૧૯	દેવચક્ષા
૬	સાચંપ્રભ	૧૩	ચંદ્રગાહુ	૨૦	અજિતવીર્ય
૭	કાપલાનન	૧૪	ભુજંગ		

૭૪ પ્રભુ દર્શન વખતે બોલવાના દુહા

પ્રભુ-દરિગન નુખ સ પાપા, પ્રભુ દરિગન નવનિધ. ૧
 પ્રભુ-દરિગનથી પામીએ, મહલ પારથ સિદ્ધ. ૧
 બાવે ભાવના ભાવીએ, બાવે તીએ રાન. ૨
 બાવે જિનવર પૂજીએ, બાવે દેવળ-જ્ઞાન. ૨
 ઉવડા ! જિનવર પૂજીએ, પૂજના રૂળ હોય. ૩
 જાન નમે પ્રજા નમે, આત્મ ન હોયે કોય ૩
 જરા દેશ ભાગમા ભેડા શી જિનવર. ૪
 નેમ તારાના ચન્દ્રના, તેમ શોભે મહારાય. ૪
 જિનવરના પદ પાડી, મહી મહી મહારાજ. ૫
 જો જોયે પદોએ, હવે જિન હું ચાલ. ૫
 જો જોયે જિન દેશ, જોયે હવે ૬
 જો જોયે જિન દેશ, જોયે હવે ૬
 જો જોયે જિન દેશ, જોયે હવે ૬
 જો જોયે જિન દેશ, જોયે હવે ૬

વાડી ચંપો મ્હોરિયો સોવન પાંખડીએ;
પાસ જિણેસર પૂજીએ, પાચે આંગળીએ. ૮
પ્રભુ નામની ઔષધિ, ખરા લાવથી ખાય,
રોગ શોષ આવે નહિ, સવિ સંકટ મિટ જાય. ૯

વિવિધ તીર્થનું ચૈત્યવંદન

આજ દેવ અરિહંત નમું, સમરું તારું નામ,
જ્યાં જ્યાં પ્રતિમા જિનતણી, ત્યાં ત્યાં કરું પ્રણામ. ૧
શેત્રુંજે શ્રી આદિદેવ, નેમ નમું ગિરનાર;
તારંગે શ્રી અજિતનાથ, આળુ ઋષભ જુહાર. ૨
અષ્ટાપદગિરિ ઉપરે, જિન ચોવિશે જોય;
મણિમય મૂરતિ માનશું, ભરતે ભરાવી સોય. ૩
સમ્મેતશિખર તીરથ વડું, જ્યાં વીશે જિનપાય;
વૈભારગિરિવર ઉપરે, (શ્રી) વીર જિનેશ્વર રાય. ૪
માંડવગઢનો રાજિયો, નામે દેવ સુપાસ,
ઋષભ કહે જિન સમરતાં, પહોંચે મનની આશ. ૫

શ્રી સામાન્ય જિનનું ચૈત્યવંદન

તુજ મૂરતિને નિરખવા, મુજ નયણાં તરસે,
તુજ ગુણગણને બોલવા, રસના મુજ હરપે ૧
કાવા અતિ આનંદ મુજ, તુજ યુગપદ ફરસે;
તો મેવક તાર્યા વિના કહો કિમ હવે સરશે ! ૨
એમ જાણીને માહેઆ એ, નેક નજર મોહે જોય,
જ્ઞાનવિમળ પ્રભુ (મુ) નજરથી, તે શું ને નવિ હોય ! ૩

શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્વામીનું ચૈત્યવંદન.

જય ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથ ! જય ત્રિભુવન સ્વામી !
 અપ્પકર્મ રિપુ જિતીને, પંચગી ગતિ પામી. ૧
 પ્રબળામે આનંદ ઠંઠ-મુખસંપત્તિ લહિયો.
 પ્રવૃત્તાને ભવભયનણાં, પાતક અવિ દહિયો. ૨
 કે હોં વાનું જોડી ઠરીયો, જપીયો પારસ નામઃ
 વિપ ભમૃત ઘર્ષ પરગમે, લહીયો અવિચળ ઠામ. ૩

શ્રી ગદપદ્મદેવ સ્વામીનું સ્તવન

જગજીવન જગવાલણો, મટદેવીનો નદ લાલ રે.
 શુભ. સિંહાસન ઉપજો, દરિયન અનિહિ આનંદ લાલ રે-જ૦૦૧
 આંખડી નળુજ પાંખડી, અપ્પકર્મી શશિસમ ભાલ લાલ રે,
 વાન ને મારત મારતો, વાળી અતિહિ રસાળ લાલ રે-જ૦૦૨
 લગ્ન, મોં નિગળતાં, આરસિય-સહ્યમ ઉદાર લાલ રે
 રાગ-નાદ નાદ હો, અવધાનર નાહ પાર લાલ રે-જ૦૦૩
 રિંગ નાદ રવિ રિતા, રાણુ લાંઘરિય મંગ લાલ રે
 ભાંગિ મારી આવીશ અવરિય મોહ ઉત્તંગ લાલ રે-જ૦૦૪
 શુભ નાદ નાદ ગીમો, રૂઢ રૂપી રતિ રોગ લાલ રે,
 લાલ નાદ નાદ રોગ રોગ રોગ રોગ રોગ લાલ રે-જ૦૦૫

શ્રી મહાવીર સ્વામીનું સ્તવન.

જય મહાવીર સ્વામી ! જય મહાવીર સ્વામી !
 જય મહાવીર સ્વામી ! જય મહાવીર સ્વામી !
 જય મહાવીર સ્વામી ! જય મહાવીર સ્વામી !

તુમ ગુણગણ ગંગાજળે, હું ઝીલી નિર્મળ થાઉં રે,
 અવર ન ધ ધો આદરું, નિશ્ચિન તોરા ગુણ ગાઉં રે. ગિ૦૨
 ઝીલ્યા જે ગંગાજળે, તે છીલર જળ નવિ 'પેસે રે;
 જે માલતી-કુલે મોહિયા, તે બાવળ જઈ નવિ બેસે રે. ગિ૦૩
 એમ અમે તુમગુણ ગોઠશું, રંગે રાચ્યા ને વળી માચ્યા રે;
 તે કેમ પર સુર આદરે જે પરનારી વશ રાચ્યા રે. ગિ૦૪
 તું ગતિ તું મતિ આશરો, તુ આલંબન મુજ પ્યારો રે;
 વાચક યશ ઠહે માહરે, તુ જીવજીવન આધારો રે. ગિ૦૫

શ્રી અજિતનાથ સ્વામીનું સ્તવન.

પ્રીતલડી બંધાણી રે અજિત જિહ્વદંત્યું,
 પ્રભુપાળે ક્ષણ એક મને ન સુઢાય ને;
 ધ્યાનની તાળી રે લાગી નેહત્યું,
 જલદઘટા જેમ શિવ-સુત-વાહન દાય ને-પ્રીત૦ ૧
 નેહધેલું મન માહરું રે પ્રભુ અળજે રહે,
 તન મન ધન તે કારણથી પ્રભુ મુજ ને;
 મારે તો આધાર રે સાહેબ રાવળો,
 અંતરગતનું પ્રભુ આગળ કહું ગુજ્જ ને-પ્રીત૦ ૨
 સાહેબ તે સાચો રે જગમાં જાણીએ,
 મેવકનાં જે સહેજે સુધારે કાજ ને;
 એકવા રે આચરજો કેમ કરી રહું ?
 બિરુદ તમારું તારણ તરફ જહાજ ને-પ્રીત૦ ૩

તાવડતા તુજમાંહે રે શ્રવણે સાંભળી,
તં બહી હું આવ્યો છું દીનદયાળ ! જો;

તુજ દક્ષણી લહેરે રે મુજ દારજ અરે:
મું પાડું કહીએ ? જાણુ આગળ કૃપાળ ! ને-પ્રીત૦ ૪

કચ્છના દરિયા કીધી રે સેવક ઉપર,
ભવ-ભય-ભાવક ભાંગી ભક્તિ પ્રસન્ન જો.

મનોવાંછિત દૃષ્ટીયા રૂ પ્રભુ આલંબને,
 ૪૪ ભેડીને મોહન કહે મનરંગ ભે-પ્રીત ૦ ૫

स्तुतिभ्यो.

श्री पार्श्वनाथ स्वामिनी स्तुति.

[illegible]

[૧૦૦]

શ્રી ઋષભદેવ સ્વામિની યે સ્તુતિઓ.

(૧)

આદિ જિનવર રાયા, જાસ સોવન્ન કાયા,
મરૂદેવી માયા, ધોરી લંછન પાયા;
જગતસ્થિતિ નિપાયા, શુદ્ધ ચારિત્ર પાયા,
કેવળ સિરિ રાયા, મોક્ષનગરે સિધાયા. ૧

(૨)

પ્રહુ ઉડી વંદું, ઋષભદેવ ગુણવંત,
પ્રહુ બેડા સોહો, સમવસરણુ ભગવંત;
ત્રણુ છત્ર ખિરાને, ચામર ઢાળે ધન્દ્ર,
જિનના ગુણુ ગાવે, સુર નર-નારીના વૃંદ. ૧

શ્રી નેમિનાથ સ્વામિની સ્તુતિ.

રાગુલ વર નારી, રૂપથી રતિ હારી.
તેહના પરિહારી, બાળથી બ્રહ્મચારી,
પશુઆં ઉગારી, હુઆ ચારિત્રધારી,
કેવળસિરિ સારી, પામિયા ધાતી વારી. ૧

શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્વામિની સ્તુતિ.

પાસ જિણુંદા, વામાનંદા, જળ ગરબે ફણી,
સુપનાં દેખે, અર્થવિશેષે, કહે મધવા મળી,
જિનવર જાયા, મુર હુલરાયા, હુવા રમણીપ્રિયે,
નેમિ-રાત્રિ, ચિત્ત વિગાં, વિદોક્તિ તત લીયે. ૧

[૧૦૨]

સૂકાં લાકડાં સારિખો, દુઃખદાયી એ ખોટો રે;
ઉદયરત્ન કહે માનને, દેજો દેશવટો રે. રે૦ ૫

માયાની સજ્જાય.

સમક્રિતનું મૂળ જાણીએ જી, સત્ય વચન સાક્ષાત્;
સાચામાં સમક્રિત વસેજી, માયામાં મિથ્યાત્વ રે—

પ્રાણી ! મ કરીશ માયા લગાર. મ૦૧
મુખ મીઠો જીહો મનેજી, દૂડકપટનો રે કોટ;
જીભે તો 'જીજી' કરેજી, ચિત્તમાં તાકે ચોટ રે—પ્રાણી ! મ૦૨
આપ ગરજે આઘો પડેજી, પણ ન ધરે વિશ્વાસ;
મનશું રાખે આંતરોજી, એ માયાનો પાસ રે—પ્રાણી ! મ૦૩
જેહથું બાંધે પ્રીતડીજી, તેહથું રહે પ્રતિકૂળ;
મેલ ન છ'ડે મન તણોજી, એ માયાનું મૂળ રે—પ્રાણી મ૦૪
તપ કીધો માયા કરીજી, મિત્ર શું રાખ્યો રે ભેદ;
મહિલ જિનેશ્વર જાણુજોજી, તો પામ્યા સ્ત્રીવેદ રે—પ્રાણી ! મ૦૫
ઉદયરત્ન કહે સાંભળોજી, મેલો માયાની ખુદ;
મુક્તિપુરી જાવા તણોજી, એ મારગ છે શુદ્ધ રે—પ્રાણી ! મ૦૬

લોભની સજ્જાય.

તમે લક્ષણ જોને લોભનાં રે, લોભે મુનિજન પામે હોભના રે;
લોભે ડાઘા મન ડોઝ્યા કરે રે, લોભે દુર્ઘટ પાંચે સચરે રે તુમે૦ ૧
તજે લોભ તેહના લેડાં ભામણા રે, વળી પાચે નમીને કડ ખામણાં રે;
લોભે મરજદા ન રહે દેહની રે, તુમે સંગત મેલો તેહની રે૦ ૨

લોભે ઘર મેલી રણુમા મરે દે, લોભે ઉગ્ય તે નીચું આગરે દે;
 લોભે પાપભણી પગલા બરે દે, લોભે અકારજ કરતાં ન ઓગરે દે ૩
 લોભે મનહું ન રહે નિમંત્રું દે, લોભે અગપણુ નામે વેગળું દે;
 લોભે ન ગંદ પ્રીતિ ને પાવહું દે, લોભે ધન મેળવે બહું ઓકહું દે. ૪
 લોભે પુત્ર પ્રત્યે પિતા હતું દે, લોભે હત્યા પાતક નવિ ગળે દે;
 તે તે દામ નળે લોભે કરી દે, ઉપર મણિધર યાચે મરી દે. ૫
 ભ્રેતાં લોભને ધ્રાવ સીમે નરિ દે, ઓહું અત્ર ત્રિદાને કળુ મહીરે,
 લોભે બહીમુખમ નામે જુગો દે, તે તે મમુદ્રમાહે દુષી મુગો દે ૬
 એમ જાણીને લોભને છાડતો દે, ઓક ધર્મગું મમતા માડતો દે,
 પિ ઉદયરત્ન બાળે મુદા દે વહું લોભ તેહને મદા : ૭

અમરો મત્ર બલો નવકાર

અમરો મત્ર બલો નવકાર, ઓ છે શોદ પૂરવનો સાધ,
 એના મહિમાનો નદિ પાર, એનો અર્થ જ્ઞાન ત અપાર. ૧
 કુખમાં અમરો દુખમાં અમરો, અમરો વિવન ને રાત,
 દુષતાં અમરો મરતા અમરો, અમરો ની રાજામ મન ર
 મોલી અમરો લોખી અમરો, અમરો નાવ રત,
 કેના અમરો રાજા અમરો, અમરો ની નિર ક ૧ ૨ ૩
 ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦
 ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦ ૩૧ ૩૨ ૩૩ ૩૪ ૩૫ ૩૬ ૩૭ ૩૮ ૩૯ ૪૦
 ૪૧ ૪૨ ૪૩ ૪૪ ૪૫ ૪૬ ૪૭ ૪૮ ૪૯ ૫૦ ૫૧ ૫૨ ૫૩ ૫૪ ૫૫ ૫૬ ૫૭ ૫૮ ૫૯ ૬૦
 ૬૧ ૬૨ ૬૩ ૬૪ ૬૫ ૬૬ ૬૭ ૬૮ ૬૯ ૭૦ ૭૧ ૭૨ ૭૩ ૭૪ ૭૫ ૭૬ ૭૭ ૭૮ ૭૯ ૮૦
 ૮૧ ૮૨ ૮૩ ૮૪ ૮૫ ૮૬ ૮૭ ૮૮ ૮૯ ૯૦ ૯૧ ૯૨ ૯૩ ૯૪ ૯૫ ૯૬ ૯૭ ૯૮ ૯૯ ૧૦૦

ચાર શરણાં

- ૧ મુજને ચાર શરણાં હોળે, અરિહંત સિદ્ધ મુસાધુલ,
કેવલી ધર્મ પ્રકાશીઓ, રત્ન અમુલખ લાધું છું. મુજ૦ ૧
ચિહ્નું ગતિ તણું દુઃખ છેડવા, સમરથ શરણાં એહોલ:
પૂર્વે મુનિવર જે હુઆ, તેણે કીધાં શરણુ! તેહોલ. મુજ૦ ૨
સ સારમાંહી જીવને. તાસીમ શરણાં ચારોલ,
ગણિ સમયમુંદર એમ કહે, કલ્યાણ મંગલકારોલ. મુજ૦ ૩
- ૨ લાખ ચોરાશી જીવ ખમાવીએ, મન ધરી પરમ વિવેકોલ.
મિચ્છામિદુક્કડ દીજીએ જિનચર્યને લહીએ ટેકોલ, લાખ૦૧
સાત લાખ ભૂદગ તેઉ વાઉના દશ ચૌદ વનના લેદોલ,
ષટ્ વિગલસુરતિરિનારકી, ચઉચઉચૌદ નરના લેદોલ લાખ૦૨
મુજ વૈર નહિ કેહશું, સહું શું મૈત્રી લાવોલ.
ગણિ સમયમુંદર એમ કહે, પામીએ પુન્ય પ્રલાવોલ, લાખ૦૩
- ૩ પાપ અઠારે જીવ પરિહરો, અરિહંત સિદ્ધની સાખેલ
આલોયાં પાપ છૂટીએ, ભગવંત રંગી પેદે લાખેલ. પાપ૦૧
આશ્રન કષાય દોય ખંધવા, વળી કલક ચલ્યાખ્યાનેલ.
રતિ અરતિ પૈશુન્ય નિંદના, માયા મોહ મિથ્યાત્વલ પાપ૦ ૨
મન વચન કાયાએ જે કીધાં, મિચ્છામિ દુક્કડં તેહોલ.
ગણિ સમયમુંદર એમ કહે જૈનધર્મનો મર્મ એહોલ પાપ૦ ૩
- ૪ ધન ધન તે દિન મુજ કટી હોશે ? હું પામીશ સંજમ મુદ્દોલ,
પૂરવ ઋષિ પંથે ચાલશુ, ગુરુ વચને પ્રતિબુદ્ધોલ ધન૦ ૧
અન્ન પ્રાન્ત નિક્ષા ગૌચરી, રણુવને કાઉદસગ લેશુંલ,
સમના શત્રુ મિત્ર ભાવશું, સંવેગ સૂધો ધરશુંલ. ધન૦ ૨
નંનરના મંકટ યદી, છુટીશ જિન વચન અવધારોલ,
ધન્ય સમયમુંદર તે ધરી, પામીશ ભવનો હું પારોલ. ધન૦૩

